

ΑΠΟΛΥΤΩΣΙΣ

« Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις» (Α΄ Κο 1,30)

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε΄
ΕΤΟΣ ΟΕ΄
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2020
Ἄρ. Φύλ. 890

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Μηνιαίο Όργανο
Όμωνύμου Όρθοδόξου Αδελφότητος
ΚΩΔΙΚΟΣ: 2534

Τεύχ. 890, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2020

Ίδιοκτησία - Έκδοση
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7, 546 33 Θεσ/νίκη
Τηλ. - fax: 2310 270630, 274518
www.apolytrosis.gr
e-mail: apolytrosis@otenet.gr
Δ/ντής Συντάξεως:
Γεώργιος Μυτιληναίος
Άλ. Συμεωνίδη 6, 54639 Θεσ/νίκη

Δημιουργικό, προεκτύπωση,
καλλιτεχνική επιμέλεια:
«Χριστιανική Έλπις»
Όρθόδοξη Αδελφότητα,
Φίλυρο Θεσ/νίκης
Τηλ.: 2310 677421

Έκτύπωση-Βιβλιοδεσία:
«Μέλισσα», Ασπροβάλα
Τηλ.: 23970 23313

Έτήσια συνδρομή:
Έσωτερικού: 10€
Έξωτερικού: 35€
Κύπρου: 25€ ΗΠΑ: 45\$
Καναδά: 50\$ Αυστραλίας: 55\$

Άρ. λογ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ:
6074010115324
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»

Για τούς συνδρομητές
του έξωτερικού
IBAN: GR 94 0171 0740 0060
7401 0115 324

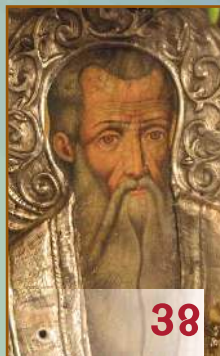

Περιεχόμενα

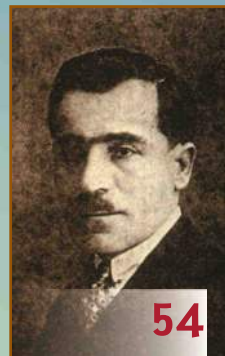
Γιά την οικογένεια	35
Ό έχθρός έντός τών τειχών	36
Άγιος βλαστός	38
Θρήνος για τό άκαρπο άμπέλι	40
Άγίου Νικολάου Καβάσιλα, Θεία Λειτουργία «Τά πρό τής θυσίας».....	42
Άπομεινάρια	44
Πρόσθες βήμα!	46
Θά ξαναέλθει!	48
Ύπογεννητικότητα Β΄	50
Ό φρόνιμος οίκονόμος (ποίημα)	53
Χρυσόστομος Καραΐσκος, ό άγνωστος «Παύλος Μελάς» του Πόντου	54
Ό δική μου μάνα... (άληθινές ιστορίες)	56
Πόσα άκόμα!.....	58
Ό πλούτος τής όλιγάρκειας	59
Συζητώντας τά γεγονότα.....	62

36

38

54

Γιά τήν οἰκογένεια

Εὐλογημένη οἰκογενειακή σκηνή! Ὁ Ἰωσήφ μέ τήν παρθένο Μαρία φέρνουν τόν τεσσαρακονθήμερο Ἰησοῦ στόν ναό γιά νά τόν ἀφιερῶσουν στόν Θεό, ὅπως ὀρίζε ὁ μωσαϊκός νόμος γιά τά πρωτότοκα ἀγόρια τοῦ Ἰσραήλ.

Βέβαια ἡ οἰκογένεια αὐτή δέν εἶναι δεμένη μέ τίς φυσικές οἰκογενειακές σχέσεις, ἀφοῦ ὁ Ἰωσήφ δέν εἶναι πραγματικός σύζυγος τῆς Παρθένου. Τή δένει ὡστόσο κάτι ἀνώτερο καί πολύ πιό ἰσχυρό: ἡ ὑπακοή στό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ὁ παράγοντας αὐτός, στόν ὁποῖο ὑποτάσσονται ὅλα τά μέλη της μέ ταπείνωση, τήν ἀναδεικνύει ὡς πρότυπο τῆς κατ' οἶκον ἐκκλησίας πού θά ἀποτελέσει ἀργότερα τήν κύρια στόχευση τῆς χριστιανικῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς.

Ἡ οἰκογένεια εἶναι ὁ ἀρχαιότερος θεσμός στήν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας. Ὡστόσο ἀγιάσθηκε, καταξιώθηκε καί λειτούργησε σωστά μέσα στήν Ἐκκλησία. Διότι ἡ χριστιανική οἰκογένεια δέν ἀποτελεῖται μόνο ἀπό τούς γονεῖς καί τά παιδιά, ὅταν ὑπάρχουν. Στό σῶμα της μετέχει, ἤ μάλλον εἶναι ἐπικεφαλῆς, ὁ ἴδιος ὁ Χριστός. Αὐτός καθιερώνει τή σύστασή της κι αὐτός τήν κατευθύνει μέ ἀσφάλεια.

Ἡ χριστιανική οἰκογένεια ἀποτελεῖ τό κύτταρο τῆς Ἐκκλησίας, ἔχει δηλαδή ζωτική γι' αὐτή σημασία, ἀλλά ἐπέδρασε εὐεργετικά καί σ' ὅλες τίς ἀνθρώπινες κοινωνίες. Δίδαξε τό Εὐαγγέλιο ἴσως ὄχι μέ τόν λόγο, σίγουρα ὅμως μέ τήν καθημερινή πράξη. Ἐγινε γιά τίς κοινότητες ὅπου ρίζωσε ὑπόδειγμα πνευματικότητας, τιμιότητας καί ἐργατικότητας, καί τέλος ἀνέδειξε ἀπό τά σπλάχνα της ἀνθρώπους-πολίτες μίᾱς ἄλλης, ἀνώτερης ποιότητας.

Δυστυχῶς ἤδη ἀπό τόν προηγούμενο αἰῶνα ὁ εὐλογημένος αὐτός θεσμός ὑποβαθμίζεται συνεχῶς. Ὑποβαθμίζεται μαζί μέ τόν ἀποχριστιανισμό τῶν κοινωνιῶν πού ἔχει εἰσβάλει πλέον καί στήν πατρίδα μας, τό γκρέμισμα τῆς χριστιανικῆς ἠθικῆς, τήν ἀποθέωση τοῦ ἀτομισμοῦ καί τήν ἀποφυγή τῆς εὐθύνης. Καί σάν νά μήν ἔφταναν ὅλα αὐτά, ἡ μάλλον ὡς συνέπεια ὅλων αὐτῶν, ἄρχισαν νά υἱοθετοῦνται ἀκόμη καί στόν τόπο μας ἀντίθεες πρακτικές, ὅπως τό σύμφωνο συμβίωσης, καί μάλιστα ἀκόμη καί μεταξύ ὁμοφύλων (!).

Ἀλλά δέν ὠφελεῖ ἄλλο ὁ θρῆνος. Δέν πέθανε ὁ Θεός! Ἡ Ἐκκλησία, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ διαχρονικά τόν μάρτυρα τῆς ἀνάστασης τοῦ Χριστοῦ, ἔχει χρέος νά δείξει καί πάλι τόν δρόμο τῆς σωτηρίας. Καί θά τό κάνει αὐτό μέ ἀξιώσεις καί θά ἐλκύσει καί πάλι τή χάρη τοῦ οὐρανοῦ γιά τήν ἀνθρωπότητα, ἂν τά μέλη της, δηλαδή ὅλοι ἐμεῖς, βαδίσουμε μέ συνέπεια στά ἴχνη τῶν ἁγίων. Ἄν πείσουμε μέ τή βιοτή μας ὅτι τό Εὐαγγέλιο εἶναι τό μόνο πού μπορεῖ νά μᾶς σώσει καί ὅτι ἐφαρμόζεται.

Διότι αὐτή εἶναι ἡ ἀλήθεια. Δέν ὑπάρχει ἄλλη ἀνάπαυση καί στήριγμα γιά τόν ἀποκαμωμένο κόσμο μας.

Ὁ ἐχθρὸς ἐντὸς τῶν τειχῶν

Τό νά ἀληθεύεις εἶναι δύσκολη ὑπόθεση. Ὁ ἄνθρωπος, ἐπειδὴ εἶναι δέσμιος τῶν ἐπιθυμιῶν του, οἱ ὁποῖες συχνά δέν εἶναι συμβατές μέ τήν πραγματικότητα, ψεύδεται. Ψεύδεται ὅχι μόνο στά μικρά καί ἀσήμαντα ἀλλά ἀκόμη καί στά πιό σπουδαῖα καί καίρια. Εἶναι μάλιστα τόσο ἐπιρρεπής στό ψέμα, ὥστε ὁ σεβασμὸς τῆς ἀλήθειας, τό νά βηματίζεις δηλαδή στά ἴχνη της καί νά τήν ὑπερασπίζεσαι, νά προϋποθέτει πολλές φορές γενναιότητα.

Ὅστοςο δέν χρειάζεται νά τονίσουμε πόσο ἀναγκαῖα εἶναι ἡ ἀλήθεια στή ζωή μας. Χωρίς αὐτή εἴμαστε τυφλοί, δέν ξέρουμε ποῦ βαδίζουμε. Κι ἂν αὐτό προκαλεῖ τρόπον ὅταν ἀπειλεῖ τή βιοτή μας σέ τοῦτο τόν ἐφήμερο κόσμον, πόσο περισσότερο πρέπει νά μᾶς τρομάζει ὅταν ὑπονομεύει τήν ἐλπίδα τῆς αἰωνιότητος, τῆς ἀτελεύτητης ζωῆς ἐν Χριστῷ.

Ἄς μελετήσουμε κάπως βαθύτερα αὐτό τό θέμα: Ὁ Κύριος εἶπε ὅτι εἶναι ἡ ἀλήθεια (Ἰω 14,6). Ὅτι δηλαδή εἶναι ἐντελῶς ξένος σέ ὁποιοδήποτε ψέμα, παραποίηση ἢ ἀλλοίωση. Αὐτό σημαίνει ὅτι γιά ὅποιον ψεύδεται εἶναι ἀπρόσιτος, ἀπόλυτα ἀπρόσιτος. Διότι ἐφόσον τό ψέμα παραμορφώνει τήν ἀλήθεια καί τήν καταστρέφει, πῶς μπορεῖ νά πλησιάσει τόν Θεό, τήν ἀλήθεια, αὐτός πού τοῦ εἶναι ὑποχέιριο;

Πῶς προσεγγίζει ὁμως κανεῖς τόν Θεό; Πῶς συνδέεται μαζί του; Τό ἐρώτημα αὐτό, τό τόσο κρίσιμο, δέν ἐπιδέχεται πολλές ἀπαντήσεις παρά μόνο μία καί ξεκάθαρη: μέσῳ τῆς πίστεως. Δέν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος λέει ἐπ' αὐτοῦ τά ἐξῆς πολύ χαρακτηριστικά: Θά ἀναρωτηθεῖ ποτέ κανεῖς ποιός θά ἀνεβεῖ στόν οὐρανό γιά νά κατεβάσει τόν Χριστό στή γῆ ἢ ποιός θά κατεβεῖ στήν ἄβυσσο γιά νά τόν ἀναστήσει ἀπό τούς νεκρούς; Ὅχι βέβαια. Εἶναι ἀδύνατο κάτι τέτοιο. Ἐντούτοις ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νά οἰκειωθεί τό μέγα αὐτό μυστήριο. Πῶς; Μέσῳ τῆς πίστεως (βλ. Ρω 10,6-10). Τί εἶναι πίστη; Εἶναι ὁ τρόπος νά ἀντιλαμβανόμαστε τά ἀόρατα (βλ. Ἐβ 11,1). Εἶναι, θά λέγαμε, ἡ ἔκτη αἴσθησις, ἡ ὁποία ὑπάρχει στόν καθένα καί μᾶς δίνει τή δυ-

νατότητα νά γνωρίσουμε τόν Θεό.

Ἄν λοιπόν θέλει νά προσεγγίσει κάποιος τόν Κύριο, τήν ἀλήθεια, πρέπει πρίν ἀπ' ὅτιδῆποτε ἄλλο νά πιστεύει σωστά. Νά εἶναι ἡ πίστη του ἀπόλυτα στοιχισμένη στή θεία ἀποκάλυψη καί νά μήν ἐκτρέπεται οὔτε κατ' ἐλάχιστον. Οὔτε σέ ἓνα γιῶτα. Διότι, ὅπως ἡ παραμικρή ἀπόκλιση τοῦ πλοίου ἀπό τή γραμμή πλεύσης θά τό ὁδηγήσει σέ λάθος προορισμό, ἔτσι καί ἡ παραμικρή νόθευση τῆς «ἀγίας ἐντολῆς» (Β' Πέ 2,21) θά μᾶς ὁδηγήσει στήν πλάνη καί συνεπῶς μακριά ἀπό τόν ἅγιο Θεό.

Εἶπαμε ὅμως πιά πάνω ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἐθιστεῖ στό ψέμα καί στήν παραποίηση. Ὡς ἐκ τούτου δέν ὑπῆρχε περίπτωση νά μήν προσβάλει τό πάθος αὐτό καί τήν περιοχή τῆς πίστεως. Ἄλλωστε, ὅπως εἶπε ὁ Κύριος, πατέρας τοῦ ψεύδους εἶναι ὁ ἀνθρωποκτόνος σατανᾶς (Ἰω 8,44) καί ὁ σατανᾶς τί ἄλλο προσπαθεῖ νά γκρεμίσει προπάντων ἄν ὄχι τήν πίστη; Ὑπῆρξαν λοιπόν στό διάβα τῆς ἱστορίας πολλά ἔρμαια τοῦ διαβόλου, ἀνθρωποί του, οἱ ὁποῖοι ἐπιχείρησαν νά ἀλλοιώσουν τίς ἀλήθειες τῆς πίστεως ἀπό ἀλαζονεία καί ἰδιοτέλεια. Μάλιστα τό φαινόμενο αὐτό παρατηρήθηκε ἤδη στήν ἀποστολική ἐποχή, ὅταν ἰδίως ἐπιχείρησε νά εἰσβάλει στήν Ἐκκλησία τό ἀνίερο τάγμα τοῦ Γνωστικισμοῦ. Καί μπορεῖ κανεῖς νά διαπιστώσει μελετώντας τήν Καινὴ Διαθήκη ὅτι οἱ μαθητές τοῦ Κυρίου ἀντιμετώπισαν αὐτή τήν ἀπειλή ὅχι μέ διπλωματία καί ἀβρότητες, ἀλλά μέ ἰδιαίτερη αὐστηρότητα καί ἀσυμβίβαστα. Κι ὅταν ἀργότερα, μετά τούς διωγμούς, ξέσπασαν πολλές τέτοιες κρίσεις μέσα στό ἐκκλησιαστικό σῶμα μέ κυριώτερες τίς αἱρέσεις τοῦ Ἀρειανισμοῦ, τοῦ Νεστοριανισμοῦ καί τοῦ Μονοφυσιτισμοῦ, οἱ ἅγιοι πατέρες, οἱ ἐντολοδόχοι τῶν ἀποστόλων, ἀκολούθησαν τήν ἴδια γραμμή: κανένας συμβιβασμός μέ τό ψέμα, καμία ὑποχώρηση ἀπό τίς ἐπάλξεις τῆς ἀλήθειας, καμία συγκάλυψη! Μάλιστα αὐτοί πού σήκωσαν τό μεγαλύτερο βάρος αὐτοῦ τοῦ πολέμου γιά τήν ὑπεράσπιση τῆς ἱερῆς παρακαταθήκης -παλεύοντας πολλές φορές μέ τόν ἐχθρό ἐντελῶς μόνοι τους- ὑπέστησαν διώξεις καί μαρτύριο καί ἄγγιξαν τόν θάνατο.

Ἀλλά ἄς ἀφήσουμε τό χθές κι ἄς ἔρθουμε στό σήμερα. Καί σήμερα ἡ ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ ἀπειλεῖται ἀπό τήν αἵρεση καί τήν πλάνη. Πρέπει νά εἶναι κανεῖς τυφλός πνευματικά γιά νά μήν τό βλέπει. Ἀπειλεῖται ἰδίως ἀπό τή φοβερή αἵρεση τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, ἡ ὁποία ἔχει ἤδη ἀλώσει ἓνα σεβαστό τμήμα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὀργανισμοῦ. Τί εἶναι ὁ Οἰκουμενισμός; Εἶναι ὁ σύγχρονος συγκρητισμός. Οἱ οἰκουμενιστές φρονοῦν ὅτι δέν εἶναι Ἐκκλησία μόνον ἡ Ὁρθοδοξία, ἡ ὁποία παρέμεινε ἀπόλυτα πιστή στήν παράδοση τῶν ἁγίων, ἀλλά καί οἱ αἱρέσεις τοῦ Παπισμοῦ, τοῦ Προτεσταντισμοῦ καί τῶν ὑπολειμμάτων τοῦ Μονοφυσιτισμοῦ. Ὅτι οὐσιαστικά δέν μᾶς χωρίζει τίποτε ἀπ' αὐτές καί τίς ἀπίθανες πλάνες τους, ἐκτός ἴσως ἀπό κάποιες ἱστορικές συγκυρίες.

Ἡ αἵρεση αὐτή εἶναι πολύ φοβερή, φοβερώτερη ἀπό τίς ἄλλες τοῦ παρελθόντος, διότι ἐκτός τῶν ἄλλων καλύπτεται πίσω ἀπό τό προσωπεῖο τῆς

αγάπης. Οί είσηγητές καί οί θιασώτες της, πού άνήκουν κυρίως στόν χώρο της έκκλησιαστικής ήγεσίας, ύποστηρίζουν ότι αυτό πού προέχει δέν είναι οί διαφορές στά δόγματα, αλλά ή αγάπη. Νά εΐμαστε όλοι οί Χριστιανοί ένωμένοι. Μέ όποιοδήποτε τίμημα. Αυτό διδάσκουν άλλωστε καί οί θεωρίες της Νεωτερικότητας, οί όποιες γιά πολλούς, καί μάλιστα «εύσχήμονες», υπερέχουν de facto καί αύτου του Εύαγγελίου. Κι έτσι ναρκώνεται τό γνήσιο έκκλησιαστικό φρόνημα.

Μ' άλλα λόγια ό Οίκουμενισμός ύποστηρίζει ότι ή αγάπη μπορεί νά ψεύδεται, νά έξαπατά, νά άλλοιώνει τήν αλήθεια του Θεού κι όμως νά άποτελεϊ όδό θεογνωσίας. Νά όδηγεϊ σ' Αύτόν πού διακήρυξε μέ τόν λόγο του καί μέ τό αίμα του ότι «έγώ εΐμαι ή αλήθεια» (Ιω 14,6)!

Ήν αυτό δέν είναι διαστροφή καί έγκλημα, τί είναι; Κι άν αύτή ή κατάσταση δέν προκαλεϊ τήν αντίδρασή μας, όπως συμβαίνει σ' ένα υγιές σώμα όταν άπειλείται από τέτοιο θανατηφόρο κίνδυνο, τότε τί σημαίνει γιά μäs ζωή καί τί θάνατος;

Ό έχθρός είναι ήδη έντός των τειχών. Έστω καί τώρα πρέπει οί συνειδήσεις μας νά άντισταθούν μέ άποφασιστικότητα στήν καμουφλαρισμένη βία του. Άλλιώς, άν καθυστερήσουμε κι άλλο, θά είναι πλέον πολύ άργά.

Εύάγγελος Άλ. Δάκας

Οί άγιοι στη ζωή μας

Άγιος βλαστός

Άνήκει στίς λαοφιλείς προσωπικότητες έδώ καί 17 αιώνες. Είναι γνωστό καί άγαπητό τό όνομά του έδώ καί 1.700 χρόνια! Άνήκει σ' αυτούς πού δέν τούς λησμόνησε ή Ιστορία. Ό χρόνος στό άδυσώπητο πέρασμά του δέν έσβησε τό όνομά του.

Άριστος ίατρός καί στερρός αγωνιστής της άρετής, επίσκοπος αλλά καί άσκητής, όμολογητής καί μάρτυρας προβάλλει στό συναξάρι της Έκκλησίας μας στίς 11 Φεβρουαρίου ό άγιος Βλάσιος. Ίεροί ναοί καί έξωκκλήσια, εικόνες καί

τοιχογραφίες του σέ κάθε γωνιά τῆς γῆς μαρτυροῦν τὴ δόξα πού χαρίζει ὁ Θεός σέ ὅσους γνήσια τὸν ἀγαποῦν καὶ ὀλόψυχα τὸν ἀκολουθοῦν. Τέτοιος ὑπῆρξε ὁ Βλάσιος ἀπὸ τὸν ὄρθρο τῆς ζωῆς του στὸν Πόντο, μέχρι τὸ δεῖλι στὸ ξίφος τοῦ δημίου στὰ ὀργισμένα χρόνια τῶν τελευταίων διωγμῶν ἀπὸ τὸν Λικίνιο (308 - 323 μ.Χ.).

Με εὐφυΐα καὶ ἐπιμέλεια, μέ σπινθηροβόλο πνεῦμα καὶ καρδιά ταπεινὴ ἐντρύφησε στὴν ἀγία Γραφή ἀλλὰ καὶ στὰ συγγράμματα τῆς ἱατρικῆς. Μελετώντας τὸν θαυμαστό ἀνθρώπινο ὀργανισμό μέ τὰ ἀναρίθμητα καὶ καταπληκτικὰ δείγματα σοφίας καλλιέργησε μέσα του ὁ νεαρός Βλάσιος τὴν πίστη στὸν πάνσοφο Δημιουργό.

Ὅπλισμένος μέ τὴν ἐπιστημονικὴ γνώση καὶ τὸν θεῖο ζῆλο στρατεύτηκε ἐθελοντικὰ στὸ ἱερὸ στράτευμα τῶν χριστιανῶν ἱατρῶν πού μέσα στοὺς αἰῶνες ἔχουν στόχο τους τὴ διακονία τῆς ραγισμένης εἰκόνας τοῦ Θεοῦ, τοῦ πονεμένου ἀνθρώπου. Ἡ θυσιαστικὴ τους ἀγάπη ἔγραψε σελίδες ὀλόφωτες ἀλτροῦϊσμοῦ καὶ προσφορᾶς στὴν ἀνθρώπινη ἱστορία. Οἱ ἄνθρωποι μέ θαυμασμό καὶ εὐγνωμοσύνη τοὺς ὀνόμασαν «οἱ Ἀνάργυροι» κι ἔμαθαν ἀπ' αὐτοὺς γιὰ τὸν πρῶτο «Ἀνάργυρο», τὸν ἄσπιλο ἀμνὸ Ἰησοῦ Χριστό, πού πρόσφερε λύτρο γιὰ τὴ σωτηρία μας ὅχι ἀργύρια ἀλλὰ τὸ τίμιο αἷμα του. Πόσες ψυχές βρῆκαν κοντὰ τους τὸ φάρμακο τῆς λύτρωσης, πόσα παραλελυμένα πόδια κινήθηκαν στὴν ὁδὸ τῆς σωτηρίας, πόσα κλεισμένα μάτια ἀνοίξαν στὸ φῶς τὸ

ἀληθινό!

Ὁ Βλάσιος, χαρισματικὸς ἱατρός σωμάτων καὶ ψυχῶν, προικισμένος μέ σοφὴ διάκριση καὶ διδακτικὴ πραότητα ἀναδείχθηκε ἐπίσκοπος στὴ Σεβάστεια τῆς Καππαδοκίας καὶ ἀνέπτυξε πλούσια πνευματικὴ δράση.

Κι ὅταν ἀργότερα ποθώντας τὴ φιλόθεη ἄσκηση ὡς ὑψιπέτης ἀετός τοῦ Πνεύματος κατέφυγε στὸ Ἄργαιον Ὅρος, συνδύαζε τὴ θερμουργὸ προσευχὴ μέ τὴν εὐεργεσία στὸν ἄνθρωπο παρασκευάζοντας φάρμακα ἀπὸ βότανα καὶ ὀρυκτὰ τοῦ βουνοῦ γιὰ τὸ καλὸ τῶν ἀσθενῶν. Καὶ γινόταν πόλος ἔλξης γιὰ τοὺς ἀνθρώπους ἀλλὰ καὶ γιὰ τὰ ζῶα, πού ἡμέρευαν κοντὰ του καὶ δέχονταν τὴν εὐλογία του.

Τὸ 316 μ.Χ. «ὁ θεῖος βλαστός, τὸ ἄνθος τὸ ἀμάραντον, ἀμπέλου Χριστοῦ τὸ κλῆμα τὸ πολύφορον, ὁ θεοφόρος Βλάσιος» ὁμολόγησε τὴν πίστη του μπροστὰ στὸν ἑπαρχο Ἀγρικόλα, ὁ ὁποῖος εἶχε διατάξει τὴ σύλληψή του, καὶ θυσιάστηκε γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ ἄοκνος ἐργάτης τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, ὁ ἱερομάρτυς Βλάσιος, διδάσκει στοὺς ἐπιστήμονες τὴν ἀξία τῆς ταπεινῆς διακονίας στὸν ἄνθρωπο, στοὺς κληρικοὺς τὴν ἀνύστακτη μέριμνα γιὰ τὸ ποίμνιο, στοὺς ἀσκητὲς τὸν θεοφιλῆ συνδυασμὸ τῆς προσευχῆς μέ τὴ συνεισφορά στὰ ἀνθρώπινα ἄλλα. Χειραγωγεῖ ὅλους μας στὴν ἀτόφια ζωὴ τοῦ Πνεύματος.

Ἰχνηλάτης

Προσεγγίσεις στην Παλαιά Διαθήκη

Θρήνος για τό άκαρπο άμπέλι

Ένα υπέροχο λυρικό τραγούδι άποτελούν οί πρώτοι έπτά στίχοι του πέμπτου κεφαλαίου του προφήτη Ήσαΐα. Μέ θαυμαστή ποιητική δύναμη καί θεολογικό βάθος ό προφήτης έξυμνεί τήν άγάπη καί τήν ιδιαίτερη πρόνοια του Θεού γιά τόν λαό του, αλλά καί μέ πόνο θρηνεί, διότι ό εύεργετημένος Ίσραήλ δέν ανταποκρίθηκε στήν εύνοια του Θεού. "Οχι μόνο δέν έξελίχθηκε όπως ήθελε ό Θεός, αλλά έφτασε σέ όλοκληρωτική έξαχρείωση.

Μιλώντας παραβολικά ό προφήτης

παρομοιάζει τό βασίλειο του Ίούδα μέ άμπέλι έκλεκτό, πού ό άμπελουργός του, ό Κύριος, τό φύτεψε, τό άσφάλισε, τό καλλιέργησε μέ μεγάλη φροντίδα. Παρά τίς πολλές περιποιήσεις του, ώστόσο, δέν γεύτηκε τούς καρπούς τών κόπων του. Τό άμπέλι τόν άπογοήτευσε, διότι άποδείχτηκε άκαρπο. Ό περιούσιος λαός περιφρόνησε τήν άγάπη του Θεού καί έδειξε άχαριστία. Γιά τόν λόγο αυτό έγκαταλείφθηκε, μέ άποτέλεσμα τήν καταστροφή του.

Ήσαΐας 5,1-7

Κείμενο

1. "Ασω δή τῷ ήγαπημένῳ ῥίσμα του ήγαπητοῦ μου τῷ άμπελῶνί μου. Άμπελῶν ήγενήθη τῷ ήγαπημένῳ έν κέρατι έν τόπῳ πίονι.

2. Καί φραγμόν περιέθηκα καί έχαρακῶσα καί έφύτευσα άμπελον Σωρήχ καί ώκοδόμησα πύργον έν μέσῳ αὐτοῦ καί προλήνιον ώρυξα έν αὐτῷ· καί έμεινα του ποιήσαι σταφυλήν, έποίησε δέ άκάνθα.

Μετάφραση

1. Θά τραγουδήσω, λοιπόν, στό άμπέλι μου τό ήγαπημένο τραγούδι του Άγαπητοῦ μου. Άμπέλι απέκτησε ό Άγαπημένος μου σέ ὕψωμα, σέ τόπο εύφορο.

2. Καί όλόγυρα έβαλα φράχτη καί έσκαψα χαράκωμα καί φύτεψα κλήμα Σωρήχ. Καί έκτισα πύργο στό κέντρο του, καί στέρνα έσκαψα μπροστά στό πατητήρι του· καί περίμενα νά κάνει σταφύλι, μά έκανε άγκάθια.

3. Καὶ νῦν, οἱ ἐνοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἄνθρωπος τοῦ Ἰούδα, κρίνατε ἐν ἐμοὶ καὶ ἀναμέσον τοῦ ἀμπελῶνός μου.

4. Τί ποιήσω ἔτι τῷ ἀμπελῶνί μου καὶ οὐκ ἐποίησα αὐτῷ; Διότι ἔμεινα τοῦ ποιῆσαι σταφυλήν, ἐποίησε δὲ ἀκάνθας.

5. Νῦν δὲ ἀναγγελῶ ὑμῖν τί ἐγὼ ποιήσω τῷ ἀμπελῶνί μου· ἀφελῶ τὸν φραγμὸν αὐτοῦ καὶ ἔσται εἰς διαρπαγὴν, καὶ καθελῶ τὸν τοῖχον αὐτοῦ καὶ ἔσται εἰς καταπάτημα.

6. Καὶ ἀνήσω τὸν ἀμπελῶνά μου καὶ οὐ τηρήθῃ οὐδὲ μὴ σκαφῇ, καὶ ἀναβήσονται εἰς αὐτὸν ὥς εἰς χέρσον ἄκανθαι· καὶ ταῖς νεφέλαις ἐντελοῦμαι τοῦ μὴ βρέξει εἰς αὐτὸν ὑέτόν.

7. Ὁ γὰρ ἀμπελὼν Κυρίου σαβαὼθ οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ ἐστὶ καὶ ἄνθρωπος τοῦ Ἰούδα νεόφυτον ἠγαπημένον· ἔμεινα τοῦ ποιῆσαι κρίσιν, ἐποίησε δὲ ἀνομίαν καὶ οὐ δικαιοσύνην, ἀλλὰ κραυγὴν.

3. Καὶ τώρα, ἐσεῖς ποὺ κατοικεῖτε στὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ κάθε Ἰουδαῖος, κρίνατε ἀνάμεσα σέ μένα καὶ στό ἀμπέλι μου.

4. Τί ἄλλο νὰ κάνω γιὰ τὸ ἀμπέλι μου, ποὺ δέν τοῦ τό ἔκανα; Διότι περίμενα νὰ κάνει σταφύλι, μὰ ἔκανε ἀγκάθια.

5. Τώρα ὅμως θὰ σᾶς ἀναγγεῖλω τί θὰ κάνω ἐγὼ στό ἀμπέλι μου: θὰ ἀφαιρέσω τὸν φράχτη του, γιὰ νὰ τὸ κατακλέβουν· καὶ θὰ γκρεμίσω τὸν τοῖχο του, γιὰ νὰ τὸ καταπατοῦν.

6. Καὶ θὰ ἐγκαταλείψω τὸ ἀμπέλι μου καὶ δέν θὰ κλαδευτεῖ οὔτε θὰ σκαφτεῖ, καὶ τ' ἀγκάθια θὰ θεριέψουν σ' αὐτό σάν σέ χέρσωμα· καὶ θὰ προστάξω τὰ σύννεφα νὰ μὴν τοῦ ρίξουν βροχή.

7. Τὸ ἀμπέλι, βέβαια, τοῦ Κυρίου τῶν δυνάμεων εἶναι ὁ ἰσραηλιτικὸς λαός, καὶ κάθε Ἰουδαῖος νιόφυτο ἀγαπημένο· περίμενα νὰ καρπίσει δικαιοσύνη, κάρπισε ὅμως ἀνομία καὶ ὄχι δικαιοσύνη, ἀλλὰ κραυγαλέα ἀδικία.

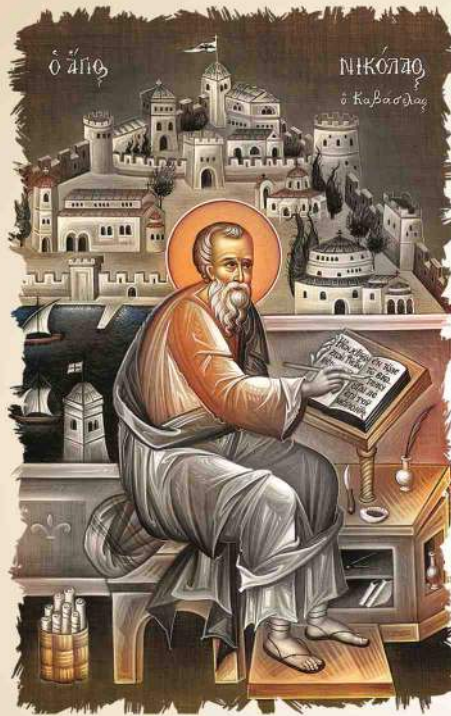
Τὸ παράπονο τοῦ Θεοῦ γίνεται τραγουδί στὰ χεῖλη τοῦ προφήτη, γιὰ νὰ μείνει βαθύτερα μέσα στὴ σκέψη καὶ στὴν καρδιά ἐκείνων στοὺς ὁποίους τὸ ἀπευθύνει. «Ἐγὼ ὁ Ἡσαΐας θὰ τραγουδήσω στό ἀγαπημένο ἀπὸ τὸν Θεό καὶ ἀπὸ ἐμένα ἀμπέλι, στὸν ἰσραηλιτικὸ λαό, ἓνα τραγουδί ποὺ δέν εἶναι δικό μου· εἶναι τοῦ ἀγαπητοῦ μου, τοῦ ἀγαπημένου μου Κυρίου».

Ἐγκωμιάζει πρῶτα τὴν ἀσφαλὴ τοποθεσία καὶ τὴν εὐφορία τῆς Παλαιστίνης, ὅπου ἐγκαταστάθηκε ὁ ἰσραηλιτικὸς λαός. Ἐπισημαίνει ὅτι ὁ Θεός-ἀμπελουργός ἔδωσε σάν φράκτη τὸν Νόμο του, γιὰ νὰ κρατήσῃ μακριὰ τοὺς ψεύτικους θεοὺς καὶ τὰ ἀμαρτωλά ἦθη. Ἔδωσε, ἐπίσης, σάν βαθειὰ τάφρο

τοὺς προφῆτες, ποὺ μέ τὸ κήρυγμά τους ἀσφάλιζαν τὸν λαό. Διάλεξε καὶ τὸ ἐκλεκτότερο εἶδος κλήματος, τὴν ἀμπέλο Σωρήχ ποὺ διακρινόταν γιὰ τὴν ποσότητα καὶ τὴν ποιότητα τῶν καρπῶν της. Πραγματικά ὁ Θεός, γιὰ νὰ φτιάξῃ τὸν περιούσιο λαό του, πῆρε ὅ,τι καλύτερο εἶχε νὰ ἐπιδείξῃ ὁ ἀρχαῖος κόσμος: τὸν πιστὸ δούλο του Ἀβραάμ. Στὸ κέντρο τοῦ ἀμπελιοῦ ἔχτισε πύργο, γιὰ νὰ μένῃ ἐκεῖ ὁ φύλακας καὶ οἰκοδεσπότης· στὴν Ἱερουσαλὴμ, στὴν καρδιά τοῦ Ἰσραὴλ, ὑψώθηκε ὁ Ναός, ὁ μοναδικὸς οἶκος τοῦ Θεοῦ πάνω στὴν γῆ! Καὶ στέρνα ἀνοιξε ὁ ἀμπελουργός μπροστὰ στό πατητήρι· ἐξασφάλισε, δηλαδή, ὁ Θεός ὅλα τὰ πρόνομια στὸν λαό του.

Ἁγίου Νιολλάου Καβάσιλα, Θεία Λειτουργία: «Τὰ πρὸ τῆς θυσίας»

Α΄

Μετά τή με-
στή συμβολισμῶν
καί τύπων προε-
τοιμασία τῶν Τι-
μίων Δώρων, ἀρ-
χίζει ἡ «τελετὴ
τῶν μυστηρίων»
μέ δοξολογία,
«Εὐλογημένη ἡ
βασιλεία τοῦ Πα-
τρός...», κι αὐτό
διότι εἶναι γνώ-
ρισμα τοῦ εὐγνώ-
μονος δούλου,
σημειώνει ὁ ἅγιος
μυσταγωγός, ἐ-
νώπιον τοῦ Κυρί-
ου του, νά ἐγκω-

μιάζει πρῶτα τόν Κύριό του καί μετά νά παρακαλεῖ γιά
τίς δικές του ὑποθέσεις. Ἄλλωστε, ὅσο πλησιάζει κα-
νεῖς τόν Θεό ἀντιλαμβάνεται τή «δύναμι» καί «τό ἀ-
πόσιτον» τῆς δόξης του καί τότε, οὐσιαστικά, ἡ δο-
ξολογία «ἐξ ἀνάγκης ἔπεται».

Τή δοξολογία ἀκολουθεῖ ἡ εὐχαριστία, σημειώνει ὁ
ἅγιος πατέρας, καθώς πλησιάζοντας τόν Θεό ἀντιλαμ-
βάνεται ὁ πιστός τή «χρηστότητα» καί τή «φιλανθρω-
πία» του. Ἀναλογιζόμενος δέ τή δική του «πονηρία»,
καταφεύγει στήν ἐξομολόγηση. Γνωρίζοντας ὅμως ὅτι
παρά τήν πονηρία του ὁ ἐλεήμων Θεός τόν ἀγαπᾷ, ὁ
πιστός προβαίνει σέ ἱκεσία. Στή θεία Λειτουργία τή δο-
ξολογία ἀκολουθοῦν οἱ αἰτήσεις καί μάλιστα οἱ πιστοί
αἰτοῦνται «ἐν εἰρήνῃ». Αὐτός πού προσεύχεται «ἐν εἰ-
ρήνῃ... εὐχαριστοῦσαν καί ἐξομολογουμένην πρότερον
ἔσχε ψυχὴν», παρατηρεῖ ὁ ἅγιος. Γιά τόν λόγο αὐτό

Τέλεια ἦταν ἡ
φροντίδα τοῦ ἀμπε-
λουργοῦ. Ἀλλά, ἐνῶ
περίμενε καρποφορία,
ἔλαβε ἀγκάθια. Ὁ Μ.
Βασίλειος σημειώνει:
«Δέν τούς ὀνομάζει
ἀγκάθια μόνο γιά τούς
φόνους τῶν προφη-
τῶν, ἀλλά καί γιά τό
ὅτι ἔπαυσαν νά εἶναι
φιλόθεοι καί ἔγιναν
φιλήδονοι καί μέ τίς
μέριμνες τοῦ βίου,
πού μοιάζουν μέ ἀ-
γκάθια, συμπνίγουν
τόν νοῦ τους».

Οἱ ἔνοχοι Ἰουδαῖοι
καλοῦνται ἀπό τόν
Θεό νά κρίνουν τήν
ὑπόθεση (πρβλ. Μθ
21,33-41). Μένουν ἄ-
φωνοι ὅμως ὁμολο-
γώντας ἔτσι τήν ἐνοχή
τους. Πρίν τούς τιμω-
ρήσει ὁ Θεός, ὥστό-
σο, τούς ἀπειλεῖ· μή-
πως καί μετανοήσουν,
ὅπως ἄλλοτε οἱ Νι-
νευῖτες. Ἐντούτοις,
παραμένουν ἀμετανό-
ητοι. Ὁ Θεός θά ἀπο-
σύρει τελικά τήν χάρη
καί τήν προστασία
του. Τό 722 π.Χ. τό
βασιλείο τοῦ Ἰσραήλ
κυριεύεται ἀπό τούς
Ἀσσυρίους καί τό 587
π.Χ. τό βασιλείο τοῦ
Ἰούδα ἀπό τούς Βα-
βυλωνίους.

Στέργιος Ν. Σάκκος

φαινομενικά καί μόνο στή θεία Λειτουργία παραλείπεται ἡ εὐχαριστία καί ἡ ἐξομολόγηση μετά τή δοξολογία. Ὁ ἱερεύς, «ὡς πρεσβευτής καί μεσίτης» τῶν πιστῶν, δέεται νά ἔχουν εἰρήνη. «Πολύ τὸ ὄφελος τῆς εἰρήνης», σημειώνει ὁ ἅγιος Νικόλαος, διότι «τὸν θορυβούμενον νοῦν Θεῷ συνελθεῖν παντελῶς ἀδύνατον». Μέσα στὸν θόρυβο πῶς νά συναντήσῃ κανεὶς τὸν Θεό; Καί προσθέτει ὁ ἅγιος: Ὅπως ἡ εἰρήνη κάνει τοὺς πολλοὺς ἕνα, ἔτσι ὁ θόρυβος κάνει τὸν ἕναν πολλούς. Πῶς νά συναντήσῃ λοιπὸν ἡ *θορυβουμένη* ψυχὴ τὸν «ἕνα» καί «ἀπλό» Θεό;

Τὰ αἰτήματα βέβαια δέν ἀφοροῦν μόνον στὰ ἀγαθὰ ποὺ συντελοῦν στήν ψυχικὴ ὠφέλεια τῶν πιστῶν ἀλλὰ ὁ λειτουργὸς δέεται καί γιὰ τὰ ἀναγκαῖα γιὰ τὸ σῶμα ἀγαθὰ, γιὰ τὴν εὐκρασία τῶν ἀέρων, γιὰ τὴν εὐφορία τῶν καρπῶν τῆς γῆς κ.ἄ.· καί ἐνῶ ὁ ἱερεύς εὐχεται γιὰ ὅλα αὐτά, οἱ πιστοὶ ἀνταπαντοῦν «Κύριε ἐλέησον», ζητώντας μόνον τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Διότι πρῶτον, ἐρμηνεύει ὁ ἅγιος μυσταγωγός, ἡ αἴτηση τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ ἐμπεριέχει εὐχαριστία καί ἐξομολόγηση συνάμα καί δεύτερον, διότι «τὸν ἔλεον παρὰ τοῦ Θεοῦ αἰτεῖν, τὴν αὐτοῦ βασιλείαν ἐστὶν αἰτεῖν»· ζητώντας τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, ὁ πιστὸς ζητᾷ τὴν οὐράνια βασιλεία κατὰ τὴν ὑπόδειξη τοῦ ἴδιου τοῦ Κυρίου (βλ. Μθ 6,33). Ἐπομένως, κατὰ τὸν ἅγιο Νικόλαο, ἡ αἴτηση «Κύριε ἐλέησον» ἐμπερικλείει ὅλες τίς αἰτήσεις, «ὡς πάντα ὁμοῦ δυναμένη».

Στὴ συνέχεια ὁ λειτουργὸς προτρέπει τοὺς πιστοὺς νά παραθέσουν τὴ ζωὴ ἢ τοὺς καὶ ἀλλήλους στὸν Θεό. Ἀλλὰ «οὐ πάντων ἐστὶ τὸ παρατίθεσθαι ἐαυ-

τοὺς τῷ Θεῷ», σημειώνει ὁ ἅγιος ἐρμηνευτής· πρέπει καί ὁ Θεός νά συνηγορεῖ σέ αὐτό. Χρειάζεται παρρησία, ποὺ τὴν ἐξασφαλίζει ἡ καθαρὴ συνείδηση, νά φροντίζει κανεὶς τὰ τοῦ Θεοῦ παραβλέποντας τὰ δικά του. Ἐπειδὴ δὲ εἶναι πολὺ δύσκολο τὸ ἔργο αὐτό, γι' αὐτό οἱ πιστοὶ ζητοῦν τὴν συνεπικουρίαν τῆς παναγίας Μητέρας τοῦ Κυρίου καὶ ὅλων τῶν ἁγίων.

Ὁ ἅγιος συνεχίζει ἐρμηνεύοντας τὰ ἀντίφωνα. Τὰ δύο πρῶτα ἀντίφωνα-προφητικοὶ στίχοι- ἀναφέρονται στήν ἐποχὴ ποὺ ὁ Κύριος δέν ἦταν γνωστός στοὺς ἀνθρώπους. Ἄλλωστε, στό σημεῖο αὐτὸ τῆς θείας Λειτουργίας, παρατηρεῖ ὁ ἅγιος ἐρμηνευτής, τὰ Δῶρα, διὰ τῶν ὁποίων «ὁ Χριστὸς σημαίνεται», φυλάσσονται κεκαλυμμένα στήν Πρόθεση. Στό τρίτο ἀντίφωνο ὅμως ὁ προφήτης ἔχει μπρὸς στὰ μάτια τοῦ τὴν ἐπιφάνεια τοῦ Σωτῆρος, γι' αὐτὸ καί ψάλλεται πρὶν τὴν εἴσοδο τοῦ Εὐαγγελίου. Ὁ ἱερεύς ὑψώνει τὸ Εὐαγγέλιο «σημαίνων» τὴ φανέρωση τοῦ Χριστοῦ στοὺς πολλούς, «διὰ γὰρ τοῦ Εὐαγγελίου ὁ Χριστὸς δηλοῦται», καί τὸ ἐναποθέτει στό θυσιαστήριο. Ὡς ἐκ τούτου, ἀπὸ τὸ σημεῖο αὐτὸ ὁ προφητικὸς λόγος «παύεται», ἐπισημαίνει ὁ ἅγιος Νικόλαος, καί ψάλλονται ὅσα ἀνήκουν στήν Καινὴ Διαθήκη.

Τόσο τὰ «ῥέδόμενα» καί τὰ «λεγόμενα», ὅσο καί τὰ «τελούμενα», κατὰ τὸν ἅγιο μυσταγωγό, ἀφ' ἑνὸς ἀγιάζουν τοὺς πιστοὺς καί ἀφ' ἑτέρου ἀποτελοῦν μιά πινελιά στήν εἰκόνα τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ, ἡ ὁποία σταδιακὰ ἱστορεῖται κατὰ τὴν τέλεση τῆς «τελετῆς τῶν ἱερῶν μυστηρίων».

Δέσποινα Καλογεράκη

Ἀπομεινάρια

Ἐκεῖνο πού εἶχε χαθεῖ ἦταν ἀσύλληπτο. Εἶχαν χαθεῖ τὰ πάντα. Εἶχε μείνει μόνο ἡ ἀνάμνηση ἀχνή, μακρινή, ἀκαθόριστη. Ἡ ἀνάμνηση μιᾶς μεγάλης εὐδαιμονίας. Δέν εἶχε ἀπομεινεί τίποτε ἄλλο ἀπ' τόν παράδεισο πού εἴχαμε χάσει.

Ἐκτοτε βαδίσαμε πολλούς δρόμους, γιά νά τόν ξαναβροῦμε. Ἀλλά «πάντες ὡς πρόβατα ἐπλανήθημεν». «Ἄνθρωπος ἐν τῇ ὁδῷ αὐτοῦ ἐπλανήθη». Ξεδιπούσαμε ὅμως γιά λίγο ἐκείνη τή δίψα γιά τόν ποταμό τῆς ζωῆς μέ κάτι λίγες σταγόνες πού βρίσκαμε ἐδῶ κι ἐκεῖ.

Μιά τέτοια σταγόνα ἡ ὁμορφιά τῆς φύσης. Ἀπερίγραπτη, ἀκόμα καί ἀφοῦ ὑποτάχτηκε στή δουλεία, στή ματαιότητα καί στούς στεναγμούς συμπάσχοντας κι αὐτή μαζί μέ τόν Ἀδάμ. Μιά ἄλλη, ἡ μαγεία τῶν παιδικῶν μας χρόνων. Φευγαλέα μέν, ἀκατανίκητη δέ, ἀποτελεῖ παντοτινή καταφυγή μας. Καί συνοψίζει ἐπιγραμματικά ἕνας ἅγιος ἱεράρχης: «Τό ἄρωμα τῶν λουλουδιῶν, τό κελάηδημα τῶν πουλιῶν καί τό χαμόγελο τῶν παιδιῶν εἶναι ὅ,τι ἀπέμεινε στόν κόσμο ἀπ' τόν χαμένο παράδεισο».

Τέλος ἡ τέχνη, ἡ ὑψηλή τέχνη. Τί εἶναι ἡ τέχνη; Ἕνας ἐπινοημένος κόσμος γιά νά ἀντέξουμε τόν πραγματικό, μιᾶ παράλληλη πραγματικότητα πρὸς αὐτήν τῆς φθορᾶς, ἕνα ἰδεατό ἀντίδοτο στήν πεπερασμένη ζωή μας, μιᾶ ἀναζήτησις τῆς χαμένης Ἑδέμ. Γι' αὐτό πολλοί τή λάτρεψαν σάν ἱερή. «Πίστευα κάποτε -ἀναφέρει πικρά ἕ-

νας σύγχρονος καλλιτέχνης- ὅτι μόνον ἡ τέχνη μπορεῖ νά μέ σώσει, τώρα πλέον οὔτε κι αὕτη. Καμιά Ὁκτάνα δέν βλέπω στά ὄνειρά μου».

Αὐτά ἀπέμειναν στόν βασιλιά ἀπ' τό χαμένο βασίλειό του.

Αὐτό τό ἀπολεσθέν βασίλειο θυμίζει κάθε χρόνο ἡ Ἐκκλησία ἀπ' τήν Κυριακή τῆς Ἀπόκρεω μέχρι τῆς Τυροφάγου, μέ τήν ἰδιότυπη νηστεία αὐτῆς τῆς τελευταίας ἐβδομάδας τοῦ Τριωδίου, τῆς Τυρινῆς· τρώμε τὰ πάντα ἐκτός ἀπό ἕνα, γιά νά θυμόμαστε ὅτι καί μόνο ἀπό ἕνα μπορεῖ νά ἀπολέσουμε ξανά τὰ πάντα. Ξανά, γιατί ἡ πόρτα τοῦ παραδείσου ξανάνοιξε.

Καί νά, μέσα στά ἀπομεινάρια, τὰ θυμητάρια, τὰ ἐρείπια τοῦ κόσμου πού χάθηκε, σκιρτήματα, προμηνύματα, πρόγευση τοῦ κόσμου πού ἔρχεται, πού μᾶς χαρίστηκε ξανά δωρεάν. Δέν εἶναι ἄρωμα λουλουδιῶν, εἶναι μύρο πού ξεχειλίζει ἐπάνω μας σάν τό μύρο πού χρίστηκε ὁ Ἀαρών. Δέν εἶναι μιᾶ λειψή σταγόνα, εἶναι ἀειφόρα δροσιά πού κατακλύζει τή ζωή μας, σάν τή δροσιά πού κατεβαίνει ἀπ' τὰ βουνά

Ἀερμών.

Ἡ χαμένη εὐδαιμονία, ἡ τερπνότητα, ἡ χαρά, ἡ εὐλογία, ἡ ἐπαγγελία γιά ζωή «έως τοῦ αἰῶνος» εἶναι πλέον ἡ κοινωνία τῶν ἀδελφῶν μεταξύ τους, ὁμοθυμαδὸν καὶ ἐπὶ τὸ αὐτό, ἡ κοινωνία ὅλων μέ ὅλους καὶ μέ τὸν Ἕναν.

«Ἐγὼ ἐν τῷ πατρί μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν».

Ἦταν κάπου στὰ πρῶτα γυμνασιακά μου χρόνια ὅταν μᾶς εἶχαν πάει ἐκδρομὴ μέ διανυκτέρευση σέ ἓνα παλιό, ὀρεινό, ἀγροτικό μοναστήρι. Χειμῶνας, ἡ μέρα μικρὴ κι ἀφοῦ περιηγηθήκαμε πρῶτα στὰ ἱστορικά κτίσματα, στὰ κειμήλια, κι ἀφοῦ περιπλανηθήκαμε ὕστερα

στήν ἄγρια ὁμορφιά τοῦ ὀρεινοῦ τοπίου, μαζευτήκαμε νωρὶς τὸ σούρουπο ὅλοι μέσα στὸ ἀρχονταρῖκι, οἱ μαθήτριες, οἱ καθηγήτριες, οἱ μοναχές· κι ἡ γερόντισσα μᾶς μιλοῦσε γιά τὸν Θεό καὶ τὴν αἰωνιότητα ἀπαντώντας σ' ὅλες τίς ἀπορίες μας καὶ τίς ἀνησυχίες μας. Ἦ ξυλόσομπα πύρωνε τὸν χῶρο, ἀλλά ἦταν μεγαλύτερο τὸ πύρωμα στήν καρδιά μας, στὰ πρόσωπα τῶν μοναχῶν καὶ στὰ λόγια τῆς γερόντισσας. Ἦταν μιά τέτοια ὥρα εὐδαιμονίας.

Μία ἄλλη ἦταν στήν ἐνήλικη ζωὴ μου. Κυριακὴ τῆς Ἀπόκρεω φιλοξενήθηκα σ' ἓνα χωριό ἀπὸ ἀδελφούς, οἱ περισσότεροι πρόσφυγες ἀπ' τὴ Μικρασία. Στὴ συντροφιά μας νέοι, γέροι, παιδιά, μορφωμένοι, ἀγράμματοι. Φάγαμε ὅλοι μαζί μέ ἱεροπρέπεια σὸ τραπέζι. Δέν ἦταν τραπέζι, θύμιζε τίς κοινές ἀγάπες τῶν πρώτων χριστιανῶν. Κι ὕστερα κάτσαμε ὅλοι μαζί, λόγια ἀγαθὰ ἀπ' ὅλους, ἀνυπόκριτη ἐπικοινωνία, «τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι», «οἱ καρδιές μας δεμένες μέ χρυσές κλωστές», εἶπε χαρακτηριστικὰ μιά σεβάσμια μικρασιάτισσα ἀδελφή. Ἦξω οἱ λόφοι χιονισμένοι καὶ μέσα μου «πῶ, πῶ -σκέφτηκα- γλύτωσα ἀπ' ὅλα, τώρα εἶμαι μέ ἀδελφούς».

Οἱ ἀδελφοὶ εἶναι τὸ μόνο ποῦ θά μείνει, ὅταν ὅλα τὰ ἄλλα θά ἔχουν τελειώσει. Θά ἔχουν καταργηθεῖ οἱ προφητείες, θά ἔχουν παύσει οἱ γλώσσες, θά ἔχει καταργηθεῖ ἡ γνώση. Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ στήν καρδιά μας περνάει πλέον μέσα ἀπ' αὐτούς. Καὶ εἶναι οἱ ἀδελφοὶ αὐτὸ τὸ ἓνα ἀπ' τὸ ὁποῖο κινδυνεύουμε νά χάσουμε ξανά τὰ πάντα. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ λόγος εἶναι κατηγορηματικός: Ἐάν ἀκόμα καὶ μπροστὰ σὸ θυσιαστήριο θυμηθεῖς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει κάτι ἐναντίον σου -οὔτε λόγος νά ἔχεις ἐσὺ κάτι ἐναντίον του- «ῥπαγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου».

Μετά, μπορεῖς νά συνεχίσεις μέ τὰ δῶρα σου πρὸς τὸν Θεό!

Ζ.Γ.

Σπαρτιάτισσα δίνει στον γιό της την άσπίδα
Jean Jacques François Le Barbier, 1805

ΠΡΟΣΘΕΣ ΒΗΜΑ!

Μελετάμε τη ζωή στην αρχαία Σπάρτη στην 'Ιστορία της Α' Γυμνασίου και παρόλο που μοιάζει τόσο απόμακρη, δεν παύει να είναι διδακτική, μιά και μās δίνει διαρκώς άφορμές για προεκτάσεις στο σήμερα. Μπαίνοντας στην αίθουσα αναρωτιέμαι αν ήρθαν διαβασμένοι οι μικροί μου μαθητές... Καί πολύ γρήγορα παίρνω την απάντηση:

-Κωστή, γιά πές μας, τί γνωρίζεις γιά την άγωγή τών άγοριών στην αρχαία Σπάρτη;

-Κυρία, δέν είχα χρόνο γιά διάβασμα χτές, δέν πρόλαβα νά διαβάσω.

-΄Αχ, Κωστή... ΄Εσύ Μαρία; Διάβασες γιά τούς αρχαίους Σπαρτιάτες;

-Κυρία, έχω πολύ μικρή μνήμη και δέν συγκρατῶ εύκολα όσα διαβάζω. Χρειάζομαι περισσότερο χρόνο!

-Καλά μου παιδιά, μου δίνετε άφορμή νά σās διηγηθῶ μιά σύντομη ίστορία από την αρχαία Σπάρτη, πού ταιριάζει μέ την περίπτωσηή σας... Καί ταιριάζει καί μέ τή χθεσινή γιορτή.

-Ποιά γιορτή, κυρία;

-Τή γιορτή της μητέρας, πού ή Έκκλησία μας τιμά στό πρόσωπο της Παναγίας μας κάθε χρόνο στις 2 Φεβρουαρίου.

-΄Α, ναι... τό είπαμε καί στά Θρησκευτικά. Είναι ή ΄Υπαπαντή του Χριστού!

-Κυρία, την ίστορία πείτε μας! λέει ανυπόμονα ό Κωστής.

-Άκούστε λοιπόν! Την καταγράφει ό Πλούταρχος στά άποφθέγματα τών Λακώνων. Έκει παραθέτει άνώνυμα την παραίνεση μίας μητέρας στον γιό της πού ξεκινούσε γιά πόλεμο. "Όταν εκείνος παραπονέθηκε ότι τό σπαθί πού του χάρισε ή μητέρα του ήταν κοντό, εκείνη του είπε... λακωνικά: «Πρόσθεσε βήμα!». Πρόσθεσε ένα βήμα, πήγαινε πιό κοντά στον έχθρό καί θά νικήσεις, παλληκάρι μου!

Πρόσθεσε βήμα... Άν καί σύ θεωρείς ότι ό χρόνος σου είναι λίγος καί έτσι μένουν άνεκπλήρωτοι οι στόχοι σου, αν δέν προλαβαίνεις νά πραγματοποιήσεις τά καθήκοντά σου, γιατί είναι κοντό τό

δικό σου σπαθί, δηλαδή είναι μικρές οι δυνάμεις σου ή οι δυνατότητές σου... τότε, πρόσθεσε βήμα! Βιάσου να προλάβεις να κάνεις κάτι: μικρό, αλλά ουσιαστικό! Πρόσθεσε βήμα! Μήν περιμένεις από τούς άλλους να σε βοηθήσουν, προσπάθησε με τα δικά σου βήματα να φτάσεις στον στόχο σου!

-Κυρία, πολύ ωραίο ακούγεται! Και εύκολο: Πρόσθεσε βήμα! "Εξυπνη ή απάντηση της μητέρας...

-Ναί, αλλά κυρίως πολύ αληθινή. Καί η μητέρα, ή κάθε μητέρα είναι πάντα εκεί, έτοιμη να βοηθήσει, να θυσιάσθαι, να δώσει. Είναι πάντα εκεί, να εμπνέει και να στηρίζει κάθε μεγάλο άγωνα του παιδιού της και να του ψιθυρίζει: Πρόσθεσε βήμα! Μυστικά και η ίδια ακούει αυτή τη φωνή μέσα της, όταν την καταλαμβάνει ή αποθάρρυνση... Είναι η πρώτη που προσθέτει καθημερινά όχι ένα αλλά πολλά βήματα! Και καλείται να μάθει και στα παιδιά της τα πρώτα βήματα στη ζωή και στον άγωνα!

-Έτσι είναι, κυρία... πόσα μās μαθαίνει ή μητέρα μας!

-Αξίζει να μιλήσουμε και για μία μητέρα που έζησε μετά Χριστόν και βοήθησε κι εκείνη τον γιό της να κάνει όχι απλά βήματα, αλλά ένα θαυμαστό άλμα!

-Ασχολούνταν με τον αθλητισμό; ρωτάει ο Παναγιώτης, που αγαπάει τον στίβο.

-Όχι, Παναγιώτη. Τόν έσπρωξε σέ ένα άλλο άλμα, άλμα ζωής. Νομίζω γνωρίζετε πώς μαρτύρησαν οι Άγιοι Σαράντα στην παγωμένη λίμνη της Σεβάστειας.

-Ναί, κυρία!

-Ή μητέρα ενός από αυτούς, του μάρτυρα Μελίτωνα, τόν ενθάρρυνε να υπομείνει μαζί με τούς άλλους τό μαρ-

τύριο. Έτσι, όταν οι υπηρέτες φόρτωσαν σέ μία άμαξα τά παγωμένα σώματα τών άλλων 39 μαρτύρων γιά νά τά κάψουν, αφήνοντας τόν Μελίτωνα, πού ήταν ακόμα ζωντανός, στή μητέρα του, μήπως και αλλάξει γνώμη, εκείνη σήκωσε στους ώμους της τόν μονάκριβο γιό της και τόν έβαλε, με τή δική του συγκατάθεση, στήν άμαξα μαζί με τούς άλλους. Χωρίς δάκρυα και κραυγές, σάν μητέρα μάρτυρος, τού είπε με άγωνία: «Βάδιζε, παιδί μου, τόν καλό δρόμο μαζί με τούς όμόσκηνούς σου. Μήν άπουσιάσεις άπό τή δική τους συντροφιά... μή φτάσεις δεύτερος στον ούρανό. Πρόσθεσε βήμα... νά μή χάσεις τό στεφάνι! Πρόσθεσε βήμα, νά μή χάσεις τόν παράδεισο!».

-Πολύ θαυμαστή μητέρα... δέν λογάριασε καθόλου τόν έαυτό της!

-Δέν φοβήθηκε τόν θάνατο! Αληθινή ήρωίδα!

-Κυρία, πολύ ωραία όλα αυτά, παρατηρεί ο Θεοδωρής άπό τό τελευταίο θρανίο, αλλά άν ή μητέρα λείπει, άν δέν είναι δίπλα σου νά σε ένθαρρύνει και νά σε βοηθήσει νά κάνεις τά άπαραίτητα βήματα, τότε τί γίνεται;

Μέ κοιτά κατάματα ο Θεοδωρής... Κρυφομιλώ στή μάνα Παναγιά και τού άπαντώ:

-Και τότε, Θεοδωρή, ή άπάντηση είναι: Πρόσθεσε βήμα... Μόνο πού σου τό ψιθυρίζει μυστικά ή μεγάλη μάνα μας, ή Παναγία. Ζήτησέ την νά σε βοηθήσει και εκείνη θά τρέξει κοντά σου, γιατί είναι γιά όλους μας και ιδιαίτερα γιά όποιον τή χρειάζεται μητέρα αληθινή. Ζήτησέ της νά σου μάθει τά βήματα πού οδηγούν κοντά της. Πρόσθεσε βήμα γιά μία συνάντηση μαζί της...

M.E.X.

Θά ξαναέλθει! (ΜΘ 25,31-46)

Ἀδελφοί μου, ὅλη ἡ Παλαιά Διαθήκη συνοψίζεται σ' ἓνα ρῆμα: "Ἐρχεται! "Ἐρχεται ὁ Μεσσίας. "Ἐρχεται ὁ λυτρωτής μας ὁ Χριστός. Καί ὅλη ἡ Καινὴ Διαθήκη συνοψίζεται σέ δύο ρήματα: Ἦλθε! Ἦλθε ὁ Χριστός, ὁ νοσταλγούμενος, ὁ ποθούμενος, ὁ προσδοκώμενος, ὁ ἀναμενόμενος. Ἦλθε τό φῶς, ἡ ζωὴ, ἡ ἀγάπη, ἡ δικαιοσύνη, ἡ χαρά. Ὡς λυπημένοι, πού θέλετε χαρά, ἦλθε ἡ χαρά. Ὡς σκοτισμένοι καί τυφλοί, πού θέλετε φῶς, ἦλθε τό φῶς. Ὡς οἱ πού τaráσσεσθε ἀπὸ τὸν πόλεμο καί ἀπὸ τὸν σπαραγμό, ἦλθε ἡ εἰρήνη. Ἦλθε ὁ Χριστός, ὁ λυτρωτής τοῦ κόσμου. Καί τό δεύτερο ρῆμα τῆς Καινῆς Διαθήκης: Θά ξαναέλθει! "Ἐρχεται, ἦλθε, θά ξαναέλθει.

Καί αὐτό τό «ξαναέρχεται» τό κηρύττει σήμερα ἡ περικοπὴ πού ἀκούσαμε, πού εἶναι μιὰ προφητεία τοῦ ἴδιου τοῦ Χριστοῦ μας γιὰ τὴ μέλλουσα κρίση. Μὴν ἀκοῦτε τί λένε ὅτι αὐτά τὰ ἔκαναν παπάδες, καλόγεροι. "Οχι, ὁ Χριστός λέγει ὅτι θά ξανέλθει νά κρίνει τὸν κόσμο. Ναί, καί οἱ ἀδικίες πού ὑπάρχουν στὸν κόσμο καί τὰ κακά πού γίνονται, ὅλα αὐτά ἀποδεικνύουν ὅτι ὁ Χριστός θά ἔλθει στὸν κόσμο καί θά κρίνει τοὺς ἀνθρώπους καί θά τοὺς ξεχωρίσει ὅπως ὁ τσομπάνος ξεχωρίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τὰ γίδια. Θά πεῖτε ὅτι αὐτά τὰ πράγματα εἶναι σάν παραμύθια. "Οχι, μιλάει ὁ Χριστός ἀπλά γιὰ νά τὸν καταλάβουν ὅλοι, ἀλλὰ οἱ ἀλήθειες εἶναι μεγάλες, σπουδαίες, σωτή-

ριες.

"Ὅτι ὁ Χριστός θά ἔλθει, εἴμαστε βέβαιοι γιατί τό λέει τό ἴδιο τό Εὐαγγέλιο, τό λέει ἡ Ἐκκλησία μας, τό λένε οἱ προφητείες. Ἀλλὰ μιὰ ἀπόδειξη εἶναι καί ἡ ἀδικία πού ὑπάρχει στὸν κόσμο. Αὐτό τό γράφει ὁ ἅγιος Χρυσόστομος. Βλέπουμε στὸν κόσμο πολλὰ κακά νά γίνονται, οἱ δίκαιοι νά κακοπερνοῦν, οἱ ἄδικοι νά καλοπερνοῦν. Βλέπουμε ἀκόμα ἐγκληματίες καί καθάρματα νά μένουν ἀτιμώρητοι, ἀλλὰ καί νά βραβεύονται. Ἡ ἀνθρώπινη δικαιοσύνη μοιάζει σάν τὸν ἴστό τῆς ἀράχνης, πού πιάνει κουνουπάκια καί μύγες ἀλλὰ δέν μπορεῖ νά πιάσει ἀγρίμια, θηρία. "Ἐτσι καί ἡ ἀνθρώπινη δικαιοσύνη, τὰ δικαστήρια πιάνουν κάτι μικροεγκληματίες. Οἱ μεγάλοι ἐγκληματίες τῆς ἀνθρωπότητος πού δημιούργησαν δυὸ λίμνες, μιὰ λίμνη ἀπὸ τὰ δάκρυα τῶν χηρῶν καί τῶν ὀρφανῶν καί ἡ ἄλλη ἡ λίμνη αἵματος ἀπὸ τό αἷμα τῶν ἀδικοσκοτωμένων, ἔμειναν οὐσιαστικά ἀτιμώρητοι.

Τί νά πῶ τώρα; ρωτᾷ ὁ ἅγιος Χρυσόστομος. Ὑπάρχουν τρεῖς πιθανότητες: Ἡ μία εἶναι ὅτι δέν ὑπάρχει Θεός. Ἡ δεύτερη ὅτι ὑπάρχει Θεός καί εἶναι ἄδικος. Καί ἡ τρίτη, ὑπάρχει δίκαιος Θεός πού δέν ἔκρινε ἀκόμα, ἀλλὰ θά κρίνει.

"Ἀν πῶ ὅτι δέν ὑπάρχει Θεός, πέφτουν τὰ ἄστρα στό κεφάλι μου. Εἶναι τρέλα. Διότι ὅλα ὅσα ὑπάρχουν φανερόνουν τὴν ὕπαρξη τοῦ δημιουργοῦ.

Μπορούμε νά ποῦμε ὅτι ὁ ναὸς αὐτὸς φύτευσε μόνος του; "Ὁχι! "Ἐτσι, ποιὸς ἔκανε τὸ σύμπαν; "Ὁ Θεός! "Υπάρχει Θεός. Νά πῶ ὅτι ὑπάρχει Θεός καὶ εἶναι ἄδικος καὶ δέν ἀσχολεῖται μέ τὰ ἀνθρώπινα; "Ὁχι, ἀπαράδεκτο. Δέν μοῦ τὸ ἐπιτρέπουν τὰ λουλούδια, τὰ ἀθῶα παιδάκια, ἡ ὁμορφιά τῆς φύσεως, ἡ τάξη, ἡ ἀκρίβεια, ἡ ἀρμονία, ὁ ρυθμὸς, ἡ σκοπιμότητα πού ὑπάρχει σ' αὐτό τὸ σύμπαν. "Ὅλα μιλοῦν γιὰ ἓνα Θεὸ πανάγαθο καὶ δίκαιο. Τότε, ἀφοῦ ἀποκλείεται τὸ ἓνα, ὅτι δέν ὑπάρχει Θεός, ἀποκλείεται καὶ τὸ ἄλλο, ὅτι ὑπάρχει Θεός καὶ εἶναι ἄδικος, μένει τὸ τρίτο, ὅτι ὑπάρχει Θεὸς δίκαιος, πού θά ἔλθει νά κρίνει.

Βέβαια ὑπάρχουν κι ἐκεῖνοι πού λένε: Εἶναι δυνατόν ὁ Θεός νά τιμωρήσει τοὺς ἀνθρώπους, ἀφοῦ ἀκόμη καὶ ἓνας πατέρας, ὅ,τι καὶ ἂν κάνει τὸ παιδί του, τὸ συγχωρεῖ; Αὐτὸ θά σᾶς τὸ ἐξηγήσω μέ ἓνα παράδειγμα καὶ θά καταλάβετε ὅτι ὁ Θεός δέν τιμωρεῖ, ὁ ἄνθρωπος τιμωρεῖται. "Ὁ ἄνθρωπος πού ἔχει μέσα του τὴν κακία καὶ τὴ διαφθορά, αὐτὸς τιμωρεῖται. "Ὁ Θεός δέν τιμωρεῖ κανέναν. Ξέρετε πῶς εἶναι ὁ Θεός; Σάν ἓνα πατέρα πού βγαίνει στὴν πόρτα μέ ἀνοιχτὴ ἀγκαλιά καὶ περιμένει τὰ δύο παιδιά του πού ἔρχονται ἀπὸ τὸ σχολεῖο. Τὸ ἓνα παιδί πῆρε ἄριστα καὶ ἓνα βραβεῖο γιὰ μιὰ καλὴ του πράξη. Τὸ ἄλλο παιδί τιμωρήθηκε γιὰ μιὰ κακὴ πράξη μέ ἀποβολή καὶ μηδενίστηκε στὰ μαθήματα. "Ἐνῶ ὁ πατέρας εἶναι ὁ ἴδιος καὶ περιμένει τὰ παιδιά, τὸ ἓνα παιδί πού πῆγε καλὰ ὁρμάει στὴν ἀγκαλιά του, γιὰτί λέει: «"Ὁ πατέρας ἔμαθε τὰ καλά μου καὶ βγήκε νά μέ ἀγκαλιάσει». Τὸ ἄλλο παιδί στέκεται μακριά, γιὰτί λέει: «"Ὁ πατέρας ἔμαθε τὸ κακό πού ἔκανα καὶ θά μέ τιμωρήσει». "Ἐνῶ ὁ πατέρας εἶναι ὁ ἴδιος. "Ἄλλο παράδειγμα: "Ὁ ἥλιος εἶναι ὁ ἴδιος. Τὸ λουλούδι πού δέν ἔχει ρίζα καίγεται, τὸ ἄλλο ζωογονεῖται.

Νά λοιπόν τί εἶναι ἡ κόλαση καὶ τί εἶναι ὁ παράδεισος. Δέν εἶναι τόπος, εἶναι τρόπος. "Ὁ τρόπος πού ἔχει ζήσει ὁ καθένας ἐδῶ στὴ γῆ, ἡ στάση πού ἔχει πάρει ἀπέναντι στὸν Θεὸ πατέρα.

"Ἡ σημερινὴ ἡμέρα εἶναι μιὰ καμπάνα καὶ μιὰ σάλπιγγα. Σαλπίζει στὴ γλῶσσα τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς "Εκκλησίας νά ξυπνήσουμε, νά μετανοήσουμε, νά ἐξομολογηθοῦμε, νά βροῦμε πνευματικὸ νά ποῦμε τὰ ἁμαρτήματά μας, νά κλάψουμε. "Ἐτσι νά περάσουμε τὴ νηστεία τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καὶ νά φθάσουμε στὸ Πάσχα. Καὶ νά μᾶς ἀξιώσει ὁ Θεός μέχρι τελευταίας μας ἀναπνοῆς νά ζοῦμε μέ πίστη, μετάνοια καὶ ἐξομολόγηση, ὥστε νά βρεθοῦμε κοντά του, κοντά στοὺς ἁγίους, κοντά στοὺς ἀγαπητοὺς μας στὴν αἰώνια βασιλεία, στὴ δόξα τοῦ παραδείσου καὶ νά τὸν ὑμνοῦμε καὶ νά τὸν δοξάζουμε ἀκατάπαυστα.

Στ. Ν. Σάκκος
Κυριακὴ 25-2-1979, ἰ. ναὸς Ἀγ. Λουκά, Θεσ/νίκη

ΥΠΟΓΕΝΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Ένα δυσοίωνο μέλλον για τη χώρα μας

Β'

Χώρα γερόντων ή Έλλάδα του 2050

Τά στατιστικά στοιχεία καί οι προοπτικές μελέτες για την εξέλιξη του πληθυσμού της Ελλάδας είναι δυσοίωνα καί απολύτως απογοητευτικά όπως καταγράφονται στις αναφορές της ΕΛΣΤΑΤ για τα έτη 2013-2017*.

Η υπογεννητικότητα είναι χρόνιο πρόβλημα για την πατρίδα μας. Ο μέσος όρος όλικης γονιμότητας, δηλαδή παιδιών ανά ζευγος, είναι σταθερά στο 1,26 τα τελευταία χρόνια, όταν για να διατηρηθεί αμετάβλητος ο πληθυσμός θα πρέπει να είναι πάνω από 2,1.

Τό 2050, ως αποτέλεσμα της υπογεννητικότητας καί της γήρανσης του πληθυσμού αλλά καί του αρνητικού ισοζυγίου μετανάστευσης, υπολογίζεται ότι ο πληθυσμός της Ελλάδας από τα 11 εκ. τό 2013 θα μειωθεί με τις αισιόδοξες προβλέψεις στα 10

εκ. ή σύμφωνα με τις απαισιόδοξες προβλέψεις στα 8,3 εκ.

Ο πληθυσμός των παιδιών σχολικής ηλικίας από 3 μέχρι 17 ετών θα μειωθεί από 1,6 εκ. που είναι σήμερα σε 1,4 εκ. (αισιόδοξο σενάριο) έως 1 εκ. (απαισιόδοξο σενάριο) τό 2050. Ακόμη υπολογίζεται ότι τό 2020 ένα στα 7 παιδιά που θα γεννιούνται θα έχουν έναν τουλάχιστον άλλοδαπόγονο.

Ο έν δυνάμει οίκονομικά ένεργός πληθυσμός στή χώρα (δηλαδή όλοι οι πολίτες ηλικίας 20-69 ετών που δυνητικά θα μπορούσαν να δουλέψουν) θα μειωθεί από 7 εκ. τό 2015 σε 4,8 - 5,5 εκ. τό 2050, ενώ ο πραγματικά οίκονομικά ένεργός πληθυσμός θα μειωθεί από 4,7 εκ. τό 2015 σε 3-3,7 εκ.

Τό 2050 υπολογίζεται ότι τα άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών θα αποτελούν τό 1/3 του πληθυσμού από 20,7% που είναι σήμερα, ενώ αντίθετα τα άτομα ηλικίας έως 14 ετών θα είναι τό 10-12% του πληθυσμού από

περίπου 14% σήμερα. Η μέση ηλικία αναμένεται να αγγίξει τα 50 έτη, από 44 έτη που είναι σήμερα.

Επιπλέον «ή Ελλάδα εμφανίζει τό μεγαλύτερο ποσοστό εκτρώσεων στην Εύρωπη και τό τρίτο στόν κόσμο, μέ περίπου 250.000 έτησίως», υπογράμμισε ό πρόεδρος τής Έλληνικής Έταιρείας Περιγεννητικής Ιατρικής (ΕΕΠΙ), Γεώργιος Δασκαλάκης, κατά τήν όμιλία του σέ ήμερίδα μέ θέμα «Δράση γιά τήν υπογεννητικότητα».

Η Έλληνική Γεροντολογική και Γηριατρική Έταιρεία (Ε.Γ.Γ.Ε.), μέ άφορμή τήν Παγκόσμια Ημέρα Ηλικιωμένων (1-10-2019), αναφέρει ότι «ή δημογραφική γήρανση» προκαλεί πολλά προβλήματα: ιατρικά, κοινωνικά, οίκογενειακά, οικονομικά, ασφαλιστικά κ.ά., πού θά προσλάβουν εκρηκτικές διαστάσεις στίς προσεχείς δεκαετίες.

Τά παραπάνω στοιχεία και οι προοπτικές μελέτες γιά τήν εξέλιξη του πληθυσμού τής χώρας μας τεκμηριώνουν τήν άποψη ότι τό δημογραφικό συνιστά πρώτο έθνικό κίνδυνο γιά τήν Ελλάδα.

Και ή Ιεραρχία τής Εκκλησίας τής Ελλάδας στή συνεδρίασή της στίς 9 Οκτωβρίου 2019 άσχολήθηκε μέ τό πρόβλημα τής υπογεννητικότητας πού αντιμετώπιζει ή χώρα μας. Στήν ανακοίνωσή της αναφέρει: «Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στά αίτια του έθνικού και θεολογικού φαινομένου και κυρίως στήν υποτίμηση τής μητρότητας και τών άνεπιθύμητων παιδιών, στήν έλλειψη πνευματικής καθοδήγη-

σης τών ανθρώπων, στήν άνάγκη έμπιστοσύνης στό θέλημα του Θεού ως πρós τήν τεκνογονία καθώς και στήν άπουσία μακροχρόνιας και σταθερής στρατηγικής». Οι είσηγητές Μητροπολίτες Ν. Ίωνίας & Φιλαδελφείας κ. Γαβριήλ και Σιδηροκάστρου κ. Μακάριος κατέθεσαν προτάσεις γιά τήν άντιμετώπιση του προβλήματος τής υπογεννητικότητας.

Προτάσεις γιά τήν άντιμετώπιση τής υπογεννητικότητας

Είμαι κοινός τόπος ότι ή οίκογένεια πέρα από τίς εύθύνες προσφέρει στους γονείς χαρά, δημιουργία και στιγμές εύτυχίας, ή όποία πολλαπλασιάζεται όσο αύξάνει ό άριθμός τών μελών της.

Παράλληλα άποτελεί τόν πυλώνα τής έλληνικής κοινωνίας γι' αύτό πρέπει νά τύχει ούσιαστικής μέριμνας κι ένίσχυσης από τήν Πολιτεία.

Η Ελλάδα γηράσκει επικίνδυνα και άποδυναμώνεται πνευματικά, έθνικά και οικονομικά, χάνει τό ανθρώπινο κεφάλαιο και τό άνθρώπινο δυναμικό της. Η χώρα πρέπει νά κερδίσει τόν χαμένο χρόνο. Δέν έχουμε τήν πολυτέλεια τής άναβολής και τών καθυστερήσεων. Η έλληνική Πολιτεία όφείλει νά πάρει πρωτοβουλίες και νά λάβει άμεσα μέτρα, όπως έχει υποχρέωση σύμφωνα μέ τό Σύνταγμα.

Τέτοια μέτρα μπορεί νά είναι τά εξής:

Επιπλέον οικονομικά κίνητρα γιά τήν άπόκτηση 2ου ή 3ου ή 4ου παιδιού αναλόγως, έφαρμογή πολιτικών διευκόλυνσης τής έργαζόμενης μητέ-

ρας καί ὁμαλῆς συμβίωσης καί ἀνάπτυξης τῆς οἰκογένειας.

Χορήγηση γενναίου ἐπιδόματος στίς μὴ ἐργαζόμενες μητέρες.

Περισσότεροι δημόσιοι βρεφονηπιακοὶ σταθμοὶ γιὰ ἐξυπηρέτηση τῶν ἐργαζόμενων μητέρων.

Παροχή αὐξημένου ἀφορολόγητου ὁρίου σέ οἰκογένειες μέ 2 παιδιά καί πάνω.

Χορήγηση χαμηλότοκων δανείων μέ εὐκολίες ἀποπληρωμῆς ἀπό τίς Τράπεζες σέ νέες οἰκογένειες γιὰ τήν ἀγορά πρώτης κατοικίας.

Δημιουργία Κέντρων Συμβουλευτικῆς καί Στήριξης τῆς οἰκογένειας.

Δωρεάν ὑπηρεσίες ὑγείας σέ ὅλες τίς κυοφοροῦσες καί στά ζευγάρια μέ προβλήματα γονιμότητας.

Μείωση τῶν ἐργοδοτικῶν εἰσφορῶν γιὰ τοὺς νέους ἐργαζόμενους γονεῖς.

Σύσταση εἰδικοῦ φορέα διαχείρισης δημογραφικῆς πολιτικῆς.

Γενικότερη ἐνίσχυση τοῦ μοντέλου τῆς πολύτεκνης οἰκογένειας στή συνειδηση τῶν νέων ἀνθρώπων μέσα ἀπό τήν τυπικὴ ἐκπαίδευση.

Ὁ ρόλος τῆς Ἐκκλησίας ἐπίσης θεωρεῖται σπουδαῖος καί ἡ συμβολή της στήν προσπάθεια ἀνάκαμψης τῆς ὑπογεννητικότητας μπορεῖ νά εἶναι σημαντική.

Ἡ Ἐκκλησία κάνοντας πράξη τόν λόγο τοῦ Εὐαγγελίου ὀφείλει νά δείξει τό ἐνδιαφέρον, τή στοργή καί τήν ἀληθινὴ ἀγάπη της ἀναλαμβάνοντας δράσεις γιὰ τήν ἐνίσχυση (πνευματικὴ καί ὕλική) τῶν νέων οἰκογενειῶν.

Πάνω ἀπ' ὅλα ἡ Ἐκκλησία πρέπει

νά προσεγγίσει περισσότερο τόν λαό καί νά δημιουργήσει μία νέα σχέση μαζί του. Νά τόν ἐμπνεύσει.

Ταυτόχρονα ἀπαιτεῖται σοβαρὴ προσπάθεια ἀπὸ μέρους της γιὰ νά προσεγγίσει τὴ νεολαία, ὥστε νά δεχτεῖ τό σωτήριο μήνυμά της. Γιατί, ὅπως διακήρυξε ὁ ἱερός Χρυσόστομος, ἂν συνδέσουμε τὰ νιάτα μέ τὴν Ἐκκλησία, σίγουρα θά ἀλλάξει τό μέλλον τοῦ κόσμου.

Οἱ πρόσφατες ἐξαγγελίες τῆς νέας κυβέρνησης γιὰ μειώσεις φόρων ἀνάλογα μέ τὰ παιδιά κάθε οἰκογένειας καί ἡ ἐφάπαξ καταβολὴ τοῦ ποσοῦ τῶν 2.000 εὐρώ στά νέα ζευγάρια μέ τὴ γέννηση τέκνου ἀπὸ 1-1-2020 ὅπωςδῆποτε θά τοὺς ἀνακουφίσουν προσωρινά ἀπὸ τίς οικονομικὲς δυσκολίες πού ἀντιμετωπίζουν.

Τό ἐθνικὸ συμφέρον τῆς χώρας ἐπιτάσσει τὴ συνεργασία Πολιτείας, Ἐκκλησίας, Αὐτοδιοίκησης, ἐπιστημονικῶν καί κοινωνικῶν φορέων μέ σκοπὸ τόν σχεδιασμὸ μίας νέας μακροπρόθεσμης οἰκογενειακῆς δημογραφικῆς πολιτικῆς μέ ἄμεση ἐφαρμογὴ μέτρων. Εἶναι ἡ τελευταία ἐλπίδα τῆς ἐθνικῆς καί πνευματικῆς ἐπιβίωσης τῆς πατρίδας μας.

Πιστεύουμε ὅτι ὁ Θεός, ὅπως λέγει καί ὁ λαός, δέν θά μᾶς ἀφήσει, ἐφόσον, βέβαια, κι ἐμεῖς δέν θά Τόν ἔχουμε ἀφήσει.

Γ. Κυρίζογλου

* «Ἡ Ἑλλάς μέ ἀριθμούς», (Ἀπρίλιος – Ἰούλιος), ΕΛΣΤΑΤ 2019.

Ὁ φρόνιμος οἰκονόμος

Καθημερινά μελετοῦμε τόν καιρό.
Μήν ἔχει καταιγίδα, χιόνια ἢ τυφῶνες.
Μήν ἔχει ἥλιο καυτερό, χαλάζι ἢ κυκλῶνες.
Καί τῶν φρονίμων τά παιδιά
προνοοῦν σωστά καί μετρημένα
νά λιγοστέψουν ἢ νά ἀπαλείψουν κάθε κακό πού ἔρχεται.
Μά τά σημεία τῶν καιρῶν
ἄραγε ποιός φρόνιμος τά μελετᾷ;
Σεισμοί πολλοί καί πυρκαγιές, πλημμύρες φοβερές,
ἄδικοι πόλεμοι καί ἀκοαί πολέμων...
Φόβος πολὺς καί ἀγωνία στίς καρδιές μας βασιλεύει.
Σάν νά ῥθε τῆς Ἀποκάλυψης ὁ ἄγγελος
καί πῆρε τήν εἰρήνη ἀπό τή γῆ.
Ὅμως ποιός τόν δημιουργό μας καί πατέρα
μέσα στό μαῦρο τό σκοτάδι τόν γυρεύει;
Ὁ φρόνιμος ὁ οἰκονόμος
στήν κιβωτό τοῦ ἐλέους Του δά καταφύγει
καί μέ τό δάκρυ τῆς μετάνοιάς του
τό μαῦρο τῆς καρδιάς του δά ξεπλύνει.
Τότε, ὦ τότε, γλυκοξημέρωμα ἀναστάσιμο
μές στή ζωή του δ' ἀνατείλει.
Ἀπέραντη ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ
δά κατακλύσει τήν καρδιά του,
γιατί καλά δά νιώσει,
πώς φύλλο καταγῆς δέν πέφτει
δίχως τοῦ Κυρίου τή Βουλή.
Γιατί τῆς πίστες του τό ἀγκυροβόλι
δά τό κρατᾷ ὁ Χριστός στήν ἀγκαλιά Του.

Δέσποινα Δαμιανίδου

Χρυσόστομος Καραΐσκος ὁ ἄγνωστος «Παῦλος Μελάς» τοῦ Πόντου

Ὁ Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος θεωρητικά ἔχει τελειώσει. Τόν Μάιο τοῦ 1919 ὁ ἑλληνικός στρατός μέ ἐντολή τῆς ANTANT ἔχει ἀποβιβάσθῃ στή Σμύρνη. Μά ἡ κατάσταση βαίνει ἐπιδεινούμενη γιά τούς Ρωμιούς στήν ὑπόλοιπη Μικρά Ἀσία. Λίγες μέρες ἀργότερα μία ἄλλη ἀπόβαση σημαδεύει τόν Ἑλληνισμό, αὐτή τοῦ Μουσταφᾶ Κεμάλ στήν Ἀμισό τοῦ Πόντου. Οἱ κραυγές ἀπ' τή Μαύρη Θάλασσα ἐξακολουθοῦν νά ἤχουν ἀκόμα πιό σπαρακτικές. Δολοφονίες, ἐκτοπισμοί, συλλήψεις, ἀπαγχονισμοί, βιασμοί, ἀπαγωγές, ἐμπρησμοί, λεηλασίες... Κι ἡ μνήμη τῆς γενοκτονίας τῶν Ἀρμενίων ἀκόμα νωπή.

Τί κι ἂν ὁ ἀπόηχος φτάνει ὡς τό Παρίσι, ὅπου οἱ

Μεγάλοι συσκέπτονται γιά νά ὀρίσουν νέες διαχωριστικές γραμμές στόν χάρτη; Ἡ μικρή Ἑλλάδα, συνεπαρμένη ἀπ' ὅσα τῆς τάσανε, ἀναμένει τήν τελική ὑπογραφή τῆς Συνθήκης τῶν Σεβρών, θυσιάζοντας πρόθυμα τόν μαρτυρικό Πόντο τόν ὁποῖο καί προσπαθεῖ νά ἐνσωματώσει στή νεοσύστατη Ἀρμενία ὡς ὁμόσπονδο πληθυσμό. Βρίσκεται, ἄλλωστε, τόσο μακριά. Ποῦ νά ἔξερε πόσο σύντομα τό ὄνειρο «τῶν δύο ἡπείρων καί τῶν πέντε θαλασσῶν» θά γινόταν ἐφιάλτης...

Ἦταν ἀρχές Φεβρουαρίου τοῦ 1920 ὅταν ὁ ἔφεδρος ὑπολοχαγός Μηχανικοῦ Χρυσόστομος Καραΐσκος, μέ καταγωγή ἀπ' τήν Οἰνότη τοῦ Πόντου, ἀποβιβάστηκε στήν Ἀμισό ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Στήν πραγματικότητα, ἔρχεται ὡς ἀπεσταλμένος τῆς Ἐπιτροπείας τῶν ἐν Ἑλλάδι Ποντίων γιά νά διερευνήσει τήν κατάσταση.

Βρίσκει τήν ἄλλοτε ἀνθηρή ἑλληνική κοινότητα τῆς πόλης μουδιασμένη, τά 400 ἑλληνικά χωριά τῆς περιφέρειας κατεστραμμένα, τούς ἄντρες νά δολοφονοῦνται στά ἀμελέ ταμπουρού καί τούς ἀμάχους -ὅσοι γλύτωσαν τόν ἐκτοπισμό ἢ τόν θάνατο- νά ζοῦν σάν ἀγρίμια στά βουνά.

Μ' αὐτή τήν ἀνατριχίλα στή ραχοκοκαλιά συναντᾷ τούς προύχοντες τῶν Ἑλλήνων. Περιοδεύει στά βουνά τῆς Πάφρας, τοῦ Ἑρπαα, τῆς Ἀμισοῦ, στά ἀπάτητα φαράγγια, στίς σπηλιές τῆς γῆς, ὅπου χιλιάδες ἐξαθλιωμένοι καί ὑποσιτισμένοι γέροντες, γυναῖκες καί παιδιά ζοῦν κάτω ἀπό τήν προστασία ἀντάρτικων ὁμάδων. Θαυμάζει τό ψυχικό τους σθένος καί τήν ἀσύλληπτη ἀπόφαση νά ὑπερασπιστοῦν τή ζωή καί τήν τιμή τῶν οἰκογενειῶν τους μέχρις ἐσχάτων, μέχρις ἐνός. Συνειδητο-

Άληθινές ιστορίες

Η δική μου μάνα...

Μεσημέριασε κιόλας. Η κ. Ρούλα κοντεύει να ολοκληρώσει τις πρωινές της δουλειές. Έφυγε ο σύζυγος για τό έξοχικό νωρίς. Κάποιες επείγουσες εργασίες στον κήπο τόν έκαναν άξημέρωτα νά ξεκινήσει. Σ' εκείνην έμεναν όλα τά υπόλοιπα: νά ψωνίσει, νά πληρώσει τούς λογαριασμούς, νά πάει τά δίδυμα έγγονάκια της στό Νηπιαγωγείο, νά συγυρίσει καί νά μαγειρέψει, πρίν έρθει ή ώρα νά τά πάρει πίσω καί νά τά κρατήσει όσο νά γυρίσει ή κόρη της από τό Νοσοκομείο, όπου εργάζεται ως τραπεζοκόμος. Εύτυχώς έμεναν στον κάτω όροφο, κι αυτό τή διευκόλυνε πολύ.

Η κ. Ρούλα έχει περάσει τά εξήντα, έδω καί πέντε χρόνια. Άλλά ή καλή της υγεία από τή μιά καί ή αγάπη της για όλη τήν οικόγένεια από τήν άλλη τής δίνουν φτερά στά πόδια καί στά χέρια, για νά τά προλαβαίνει όλα.

Τά μικρά είχαν πάει στό σχολειό τους, τό συγύρισμα του σπιτιού είχε ολοκληρωθεί, τό φαγητό έβραζε στην κουζίνα. Όλα υπό έλεγχο, όπως λέει μιά καλή της φίλη. Άς έχει μεσημεριάσει. Τί μ' αυτό; Σέ λίγο θά γυρίζαν στή

φωλιά της, ένα-ένα σαν ταξιδιάρικα πουλιά, πρώτα τά δυό νήπια, ό Γρηγόρης κι ό Νίκος, έπειτα ή μάνα τους ή Άντιγόνη, για νά τά πάρει καί νά κατέβουν στο δικό τους σπίτι, νά περιμένουν τόν πατέρα τους. Κι άργότερα, τό βράδυ, ποιός ξέρει πόσο άργά, ό σύζυγός της ό Νικόλας, κουρασμένος αλλά καί ικανοποιημένος από τήν έπαφή του μέ τή μάνα-φύση. Κι όλους εκείνη θά τούς καλοδεχτεί μέ χαμόγελο καί αγάπη.

Σήμερα έχει νά φτιάξει καί μιά πίτα για τήν οικόγένεια του γιου της, του Βασίλη. Θέλει νά βοηθήσει καί τή νύφη της, τήν Έρατώ. Έργαζόμενη είναι κι έχει πολυμελή οικόγένεια. Νά μήν ξεχάσει νά πάει καί τό φαγητό της κ. Χρυσούλας. Βάρυνε πιά ή γριούλα. Κοντινούς συγγενείς δέν έχει. Πώς νά τήν αφήσει άβοήθητη ή κ. Ρούλα; Δυό πόρτες τίς χωρίζουν. Μά καί πώς νά στερηθεί τίς εύχές που παίρνει κάθε μέρα από τή γερόντισσα;

Μέ τουτο καί μ' εκείνο, άνοιξε τά μισά φύλλα τής πίτας καί είδηση δέν πήρε.

- Ντρίν!

Τό τηλέφωνο που χτύπησε τήν έκανε νά σταματήσει ξαφνιασμένη σκέψεις καί πίτα. Σκούπισε γρήγορα τά χέρια της στην ποδιά, όπως τό συνήθιζε όταν βιαζόταν, κι έτρεξε προς τή συσκευή.

- Έσύ είσαι κ. Ρούλα; μιά ζεστή νεανική φωνή από τήν άλλη μεριά του σύρματος κάνει τό πρόσωπό της νά λάμψει από χαρά.

- Νικολέττα μου, έσύ είσαι, παιδί μου; Γλυκειά μου αγάπη, δέν ξέρεις, πόση χαρά μου δίνεις!

- Έγώ είμαι, κ. Ρούλα. Πήρα νά σου πω «χρόνια πολλά» για χτές, για τή γιορτή τής μητέρας. Τό ξέρεις πώς στή θέση της σ' έχουμε βάλει κι εγώ κι ό Δημήτρης, ό άδελφός μου. «Χρόνια σου πολλά», λοιπόν, κι από τούς δυό μας.

- 'Αγάπες μου, πουλάκια μου καί τά δυό! Δέν σ'ας ξεχνῶ κι ἄς εἴστε μακριά μου. Εἶναι καλά ὁ Δημήτρης; Μέ τή δουλειά σας πῶς πᾶτε; Στήν Ἀθήνα, λένε, πῶς τά πράγματα εἶναι χειρότερα ἀπό 'δῶ.

Μίλησε ἡ Νικολέττα γιά τίς δυσκολίες πού ζοῦν τά δυό ἀδέλφια στήν πρωτεύουσα, γιά τή μικρή τους ἐπιχείρηση, γιά τίς οἰκογένειές τους.

- "Ένα πράγμα δέν θέλω νά ξεχνᾶς ποτέ, κ. Ρούλα: μάνα μας εἶσαι ἐσύ! Σέ φέρνω στή σκέψη μου σχεδόν κάθε μέρα. Έκεῖ στό ζεστό σου σπιτικό, τό πολυαγαπημένο, στή Θεσσαλονίκη. Θυμᾶσαι τί σοῦ ἔλεγα, ὅταν πρωτοέφυγα ἀπό κοντά σου; «Δέν θέλω, νά φύγεις ποτέ ἀπό ἐδῶ! Θέλω νά ξέρω πῶς στή Λεωφόρο Στρατοῦ... μέ περιμένει πάντα ἡ μάνα μου». Τό δίχως ἄλλο, τό καλοκαίρι θά βρῶ μιᾶ εὐκαιρία ν' ἀνέβω στή Θεσσαλονίκη, νά πέσω στήν ἀγκαλιά σου. Αὐτή μοῦ 'λειψε, κι ἄς εἶμαι πιά γυναίκα μεγάλη.

- Μά, τί λές, καλό μου! "Έχεις καί τήν Πατρίτσια, ἀντεῖπε μέ ἀγάπη ἡ κ. Ρούλα. Μήν τήν ξεχνᾶς, σοῦ τό ζητῶ ἐγώ. Μάνα σας εἶναι!

- Καλά, γλυκειά μου κ. Ρούλα! Γιά τό δικό σου τό χατίρι μόνο! Γιατί ἡ δική μου μάνα εἶσαι ἐσύ, καί νά τό ξέρεις.

Δέν ἔλεγαν νά κλείσουν τό τηλέφωνο, προσπαθώντας νά χωρέσουν στήν ἄψυχη γραμμή του δυνατές συγκινήσεις κι ἐμπειρίες ἀγάπης χρόνων. Σάν τέλειωσαν ἐπιτέλους, ὑπογραμμίζοντας τήν ἀνάγκη τῆς συνάντησης ἀπό κοντά, ἔμεινε ἡ κ. Ρούλα σκεπτική. 'Ο νοῦς γυρνᾶ μερικές δεκαετίες πίσω.

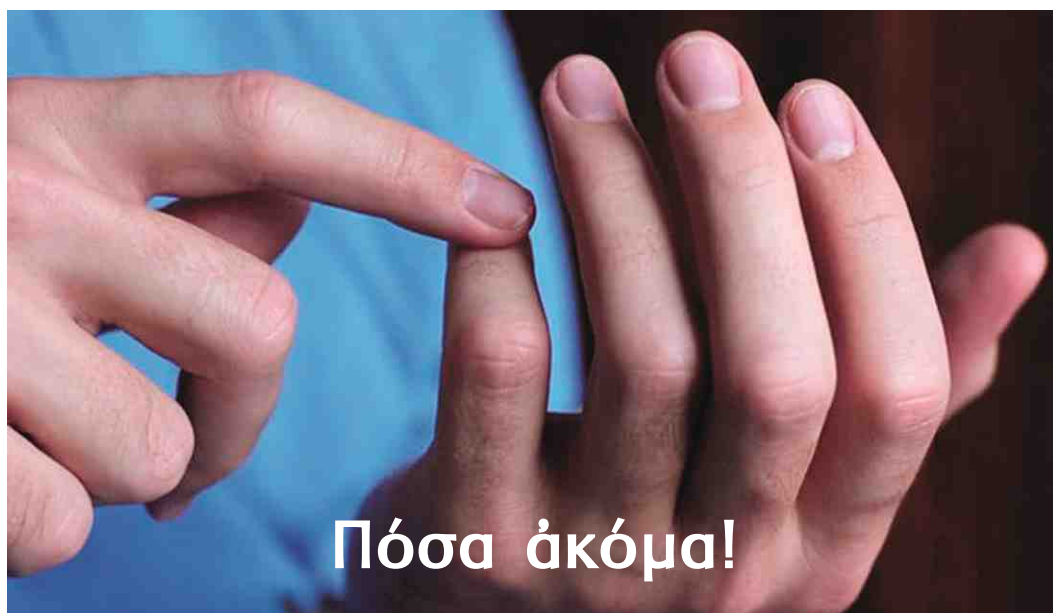
Θεσσαλονίκη, δεκαετία τοῦ '80. 'Η κ. Ρούλα δέν εἶναι ἐξηνταπέντε χρονῶν. Εἶναι νέα κοπέλα, πετᾶ. Στά δυό της χέρια κρατᾶ τόν Βασίλη καί τήν Ἀντιγόνη, 4-5 χρονῶν παιδάκια καί τρέχει μαζί τους στήν παιδική χαρά. Νά κι ἡ Νικο-

λέττα μέ τόν Δημήτρη λίγο πιό κεῖ. Τά συνοδεύει ὁ πατέρας τους. "Έχουν μετακομίσει πρόσφατα στήν ἴδια οἰκοδομή. 'Η μάνα τους εἶναι ἡθοποιός. 'Η Πατρίτσια λείπει γιά δουλειές, γυρίσματα, ταξίδια στό ἐξωτερικό. Κι ὁ πατέρας προσπαθεῖ νά τά προλάβει μόνος ὅλα, σπίτι, δουλειά, παιδιά. Κι ὅταν ἡ κ. Ρούλα τοῦ προτείνει νά συνοδεύει ἐκείνη τά παιδιά του στήν παιδική χαρά, μαζί μέ τά δικά της γιά νά τόν διευκολύνει, τόν βρίσκει σύμφωνο. Βουβά τήν εὐγνωμονεῖ. 'Η φίλια τῶν παιδιῶν μεγαλώνει μέρα τή μέρα. Στό δικό της σπίτι πιά παίζουν τά γειτονόπουλα μαζί μέ τά παιδιά της καί μόνο τό βράδυ χωρίζουν γιά νά πᾶνε στόν πατέρα τους γιά ὕπνο. Δέκα χρόνια ἔμειναν ἡ Νικολέττα κι ὁ Δημήτρης στή Θεσσαλονίκη. Δέκα χρόνια ἔζησαν γιά μάνα τους τήν κ. Ρούλα. Κι ἐκείνη παιδιά της τά θεωρεῖ ὡς σήμερα, ὅπως τότε πού τά πρωτογνώρισε, δυό πουλάκια, πού ἀπ' τή δική τους φωλιά ἔλειπε ἡ μάνα.

'Η κ. Ρούλα μένει ἀκόμη στή Λεωφόρο Στρατοῦ... στή Θεσσαλονίκη. Καί θέλει νά μένει ἐδῶ ὅσο νά πεθάνει, ὅπως τῆς τό ζήτησε τότε ἡ Νικολέττα. Τό κρυστάλλινο βάζο στό σαλόνι της δροσίζει τά κόκκινα τριαντάφυλλα τῆς Ἀντιγόνης, πού τά ἔλαβε χθές δῶρο ἀπό τήν κόρη της γιά τή γιορτή τῆς μητέρας. Κι ἡ ὁμορφη ζακέτα -ἄσπρο-μαῦρο πτί καρόπου κρέμεται στή ντουλάπα, εἶναι δῶρο ἀπό τόν Βασίλη γιά τήν ἴδια γιορτή. Δέν εἶναι ὅμως λιγότερη ἡ χαρά πού πήρε ἀπό τό τηλεφώνημα τῆς Νικολέττας μέ τά «χρόνια πολλά» καί τούς χαιρετισμούς τοῦ Δημήτρη...

'Ο Θεός νά τά φυλάει καί τά τέσσερα παιδιά, δικά της καί ξένα. 'Η φωλιά της ζεστή, γεμάτη ἀγάπη, πάντα στόν ἴδιο τόπο, τά περιμένει μέ λαχτάρα.

Ἐλισάβετ Μουρατίδου-Αἰναλίδου

Πόσα ακόμα!

Είχαμε τούς έξ ανατολῶν γείτονες νά καταπατοῦν συμφωνίες καί διεθνές δίκαιο μέ τίς ἄπειρες παραβιάσεις ἀπό ἀέρος καί θαλάσσης. Καί ἀπλῶς τίς καταμετρούσαμε καί ἐξακολουθοῦμε νά τό κάνουμε...

Τώρα μᾶς βγαίνει καινούργιος λογαριασμός μέ τούς βόρειους γείτονες, πού παραβιάζουν καί αὐθρεῖ καταργοῦν τήν προδοτική -γιά τήν ἐλληνική πλευρά- συμφωνία τῶν Πρεσπῶν.

Ἄς ἀρχίσουμε καί πάλι τήν καταμέτρηση:

1. Σκοπιανό κρασί μέ τήν ὀνομασία «Macedon Pinot Noir», πού κυκλοφορεῖ ἀκόμα στό ἐμπόριο, ἀναφέρει στήν ἐτικέτα του ὅτι «προέρχεται ἀπό τή γενέτειρα τοῦ κρασιοῦ, τά βουνά τῆς Μακεδονίας, βόρεια ἀπό τήν ἀρχαία Ἑλλάδα».

2. «Καλῶς ἦρθατε στή Δημοκρατία τῆς Μακεδονίας», λένε τά sms πού ἀποστέλει ἡ «Telecom MK», ἡ μεγαλύτερη ἐταιρεία τηλεπικοινωνιῶν μέ ἔδρα τά Σκόπια, θυγατρική τοῦ διεθνοῦς ὁμίλου «Deutsche Telekom».

3. Αὐστράλός ἀθλητής MMA (μει-

κτές πολεμικές τέχνες) μέ καταγωγή ἀπό τά Σκόπια ποζάρει μέ σημαία τῆς «Μεγάλης Μακεδονίας».

4. Ἡ δήμαρχος τῆς αὐστραλιανῆς πόλης Whittlesea ἔκανε μία προκλητική ἀνάρτηση στό Facebook, δίνοντας συγχαρητήρια στούς αὐτοαποκαλούμενους «Μακεδόνες» μαθητές πού ὀλοκλήρωσαν τίς σπουδές τους στή σλαβογενή ψευδομακεδονική γλῶσσα.

Καί ἡ καταμέτρηση συνεχίζεται μέρα μέ τή μέρα...

Ἐντάξει, νά μετροῦμε ξέρουμε ἢ ἔστω τό μάθαμε, νά ἀντιδροῦμε ὡς ἀξιοπρεπές Ἕθνος ὅμως, μιμούμενοι τούς προγόνους μας, μᾶλλον τό ξεχάσαμε... Αὐτή ἡ Τουρκοκρατία μᾶς ἄφησε πολλά κουσούρια καί τό χειρότερο: τόν ραγιαδισμό. Λίγοι κατάφεραν νά τόν ξεπεράσουν! Ἀλλά κι αὐτούς οἱ σημερινοί «ραγιάδες» προσπαθοῦν νά τούς... ἀπομυθοποιήσουν καί νά τούς γκρεμίσουν ἀπό τό βάθρο ὅπου τούς ἔστησε ἡ ἱστορία. Ἡ σύγκριση μᾶλλον εἶναι συντριπτική...

Κρής

Ὁ πλοῦτος τῆς ὀλιγάρκειας

Γνωστό παραμῦθι μιλάει γιά ἓναν δυστυχισμένο βασιλιά μέ ἀμύθητα πλούτη, πού φθόνησε τήν προσωπική καί οἰκογενειακή χαρά τοῦ φτωχοῦ εὐτυχισμένου γείτονα του τσαγκάρη καί θέλησε νά τόν δοκιμάσει στέλνοντάς του ἓνα πουγκί φλουριά. Μετά τή «γενναία ἐπιχορήγηση» ἡ ζωή τοῦ γείτονα γέμισε ἔγνοιες καί ἄδειασε ἀπό εὐτυχία. Γι' αὐτό ὁ τσαγκάρης μας ἐπέστρεψε τό πουγκί στόν δωρητή, ὁμολογώντας: «Βασιλιά μου, τά λεφτά μπήκαν ἀπό τήν πόρτα καί ἡ ὀλιγάρκεια πῆρε τήν εὐτυχία καί ἔφυγαν ἀπό τό παράθυρο»!

Πράγματι ἡ ὀλιγάρκεια εἶναι ὑψιστή ἀρετή. Σπουδαῖοι φιλόσοφοι καί διανοητές ἔζησαν καί δημιούργησαν ὑπέροχα ἔργα, υἱοθετώντας τήν ἐκούσια πενία, τήν ἀκτημοσύνη, τήν ἐγκράτεια.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος τήν ὀρίζει ὡς ἐξῆς: «Αὐτάρκεια δέ τῇ χρεῖα τούτων ὀρίζεται, ὧν ἄνευ ζῆν οὐκ ἔνι». Ὁ,τι ὑπερβαίνει τό ὄριο τῆς ἀνάγκης εἶναι περιττό καί ἄχρηστο. Τό

ὄριο αὐτό τῶν ἀναγκῶν εἶναι κοινό γιά ὅλους τούς ἀνθρώπους· περιλαμβάνει τά ἀπολύτως ἀπαραίτητα γιά τή διατήρηση τοῦ ἀνθρώπου στή ζωή κατὰ τόν ἀπόστολο Παῦλο· «Ἐχοντες δέ διατροφὰς καί σκεπάσματα, τούτοις ἀρκεσθυσόμεθα» (Α' Τι 6,8). Ἐξάλλου ὁ ἄνθρωπος πλάσθηκε ἀπό τόν Θεό ὀλιγοδεής.

Τήν ἀρετή τῆς λιτότητας, τή δωρικότητα ὡς τρόπο ζωῆς, τή συναντούμε σέ πολλές πτυχές τῆς ἱστορίας μας, ἀπ' ὅπου παραθέτουμε σχετικά παραδείγματα.

Ὅλοι γνωρίζουμε τόν σκληρό τρόπο ζωῆς τῶν ἀρχαίων Σπαρτιατῶν καί τή λιτή ζωή τους. Ὅταν κάποτε ὁ μέγας βασιλιάς τῶν Λακεδαιμονίων Ἀγησίλαος κατέλαβε τή Θάσο, οἱ κάτοικοι τοῦ νησιοῦ ἔτρεξαν νά τοῦ προσφέρουν πλούσια δῶρα: κριθαρένια ψωμιά, χῆνες, μελόπιτες, καρύδια καί κάστανα εἰδικῶς παρασκευασμένα. Ἐκεῖνος κράτησε μόνο τά κριθαρένια ψωμιά καί διέταξε νά πάρουν τά ἄλλα πίσω.

Στήν ἐπιμονή τῶν Θασιτῶν νά τά κρατήσῃ, διέταξε νά τά δώσουν στούς δούλους πού ἀκολουθοῦσαν τόν στρατό. Ἐξήγησε τόν λόγο: «Δέν ἀρμόζει σέ γενναίους καί ἀγαθοὺς ἄνδρες νά τρῶνε τέτοιες λιχουδιές· αὐτά πού δελεάζουν τούς δούλους εἶναι ξένα γιά τούς ἐλεύθερους».

Ὁ φιλόσοφος Σωκράτης στόν σοφιστή Ἀντιφῶντα, πού τόν κατηγοροῦσε ὅτι τρῶει καί πίνει τά χειρότερα φαγητά καί ποτά, καί ὅτι χειμῶνα καλοκαίρι φοράει τά ἴδια ρούχα καί περιφέρεται χωρίς ὑποδήματα καί χιτῶνα, ἀπαντᾷ: Ἡ εὐτυχία δέν βρίσκεται στήν τρυφή καί στήν πολυτέλεια· εὐτυχής εἶναι αὐτός πού ἔχει λίγες ἀνάγκες, γιατί ἔτσι πλησιάζει πρὸς τόν Θεό, πού δέν ἔχει καθόλου ἀνάγκες.

Ἀλλά κι ἀπό τή σύγχρονη μας πραγματικότητα ἀποδεικνύεται ὅτι μέ τά ἀπολύτως ἀπαραίτητα περνᾷ κανεῖς ἐξίσου καλά, ὅπως καί μέ τά πολλά. Ἀπόδειξη τά σπίτια τριῶν σπουδαίων ποιητῶν, τοῦ Τάσου Λειβαδίτη, τοῦ Νίκου Καρούζου καί τοῦ Μίλτου Σαχτούρη. Ἔζησαν: σ' ἓνα μικροαστικό διαμέρισμα τῆς γωνίας Ἀχαρνῶν καί Ἡπείρου ὁ Λειβαδίτης, σ' ἓνα ἡμιυπόγειο ἐνάμισι δωματίου τῆς ὁδοῦ Σούτσου ὁ Καρούζος καί σ' ἓνα δυάρι τῆς ὁδοῦ Μηθύμνης, πού ἔβλεπε μάλιστα στόν «ἀκάλυπτο», ὁ Σαχτούρης. Δέν ὑπῆρξαν γι' αὐτό ἄνθρωποι δυστυχισμένοι· οὔτε διέκρινε κανεῖς τήν ἐλάχιστη ἐπιθυμία νά μετακομίσουν. Ὁ Καρούζος, μάλιστα, ὅταν θέλησε νά τοῦ χαρίσει κάποιος ἓνα ψυγεῖο, τόν ἀποπῆρε λέγοντάς του: «Δέν μ' ἐνδιαφέρει ἡ ἄνεση· μ' ἐνδιαφέρει νά βλέπω τήν πραγματικότητα τῆς ζωῆς». Ὁ νομπελίστας Ἑλύτης σέ ὅποιον τόν ρωτοῦσε γιατί ἐξα-

κολουθεῖ νά μένει σέ ἓνα διαμέρισμα δύο δωματίων ἀπαντοῦσε: «Μά τί νά τά κάνω τ' ἄλλα δωμάτια, γιά νά βάλω μέσα μπουφέδες;».

Αὐτά τά δεδομένα ἀποτελοῦν μία στάση ζωῆς, μία «ἐπανάσταση» πού καταδεικνύει τή δυναμική τῆς φράσης: «Τίς ἐστὶν πλούσιος; Ὁ ἐν ὀλίγῳ ἀναπαυόμενος». Καί ὁ προσωκρατικός φιλόσοφος Δημόκριτος ἔλεγε: «Εὐτυχισμένος εἶναι ὅποιος χαίρεται μέ τά λίγα, ἐνῶ δυστυχισμένος αὐτός πού στενοχωρεῖται μέ τά πολλά». Πράγματι, ὁ ἐγκρατής «φιλοκαλεῖ μετ' εὐτελείας» καί διάγει βίο ταπεινὸ μέ εὐχαριστία καί οὐσιαστική πληρότητα.

Ὁ ἄνθρωπος ὅμως τῆς σημερινῆς καταναλωτικῆς κοινωνίας, σάν τόν ἄφρονα πλούσιο τοῦ Εὐαγγελίου κατήνησε ἄβουλο ὄν, δοῦλος τῶν ἀναγκῶν, πού δέν τίς ἔνιωσε μόνος του, ἀλλὰ τοῦ τίς ἐπέβαλε τό περιβάλλον, ὁ καταναλωτισμός, ἡ διαφήμιση. Παρεμπιπτόντως νά ἀναφέρουμε ὅτι, σύμφωνα μέ ἔρευνα στή Μ. Βρετανία, τά ρούχα πού ψωνίζουν οἱ σύγχρονες γυναῖκες φοριοῦνται μόλις ἐπτά φορές πρὶν «ξεχαστοῦν» στό βάθος τῆς ντουλάπας. Συχνότερες αἰτίες εἶναι οἱ ἀλλαγές στό βάρος καί τό ὅτι ἀγοράστηκαν γιά τήν ικανοποίηση στιγμιαίας ἰδιοτροπίας.

Βεβαίως, οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας στό σύνολό τους καταδικάζουν τήν πολυτέλεια καί τήν τρυφηλή ζωή μέ τή διδασκαλία τους καί μέ τή ζωή τους. Ὁ Μ. Βασίλειος σέ ἐπιστολή στόν πλούσιο φίλο του Ὁλύμπιο, ὁ ὁποῖος φρόντιζε νά τοῦ στέλνει τρόφιμα στό ἐρημικὸ κτῆμα τοῦ Πόντου, διαμαρτύρεται. Ἄν, τοῦ λέγει, ἡ «φίλη πενία» μιλοῦσε, θά σέ κατηγοροῦσε γιατί προσπαθεῖς νά τή διώξεις ἀπό τό σπίτι τοῦ

Βασιλείου, ὁ ὁποῖος ἐπαινεῖ καί θαυμάζει τή λιτότητα τῶν ἀρχαίων σοφῶν. Στήν ἐπιστολή του ἐπαινεῖ τόν Ζήνωνα, ὁ ὁποῖος, ἐνῶ ἔχασε τά πάντα σέ ναυάγιο, δέν δυσανασχέτησε, ἀλλά εὐχαρίστησε τήν τύχη πού ὑπῆρξε ἡ ἀφορμή νά ζήσει λιτά, σάν πραγματικός φιλόσοφος. Ἐπαινεῖ τόν Κλεάνθη, ὁ ὁποῖος ὅλη τήν ἡμέρα γύριζε τό μαγγάνι σ' ἓνα πηγάδι, γιά νά παίρνει ἡμερομίσθιο, μ' αὐτό νά ζεῖ καί νά πληρώνει τά δίδακτρα στούς δασκάλους. Ἐπαινεῖ ἀκόμη καί τόν Διογένη, ὁ ὁποῖος περιοριζόταν νά χρησιμοποιεῖ μόνον ὅσα ἡ φύση δίδει. Ὅταν κάποτε εἶδε ὁ φιλόσοφος ἓνα παιδί νά πίνει μέ τήν παλάμη του νερό, πέταξε τό κύπελλο πού εἶχε καί ἔκτοτε δέν τό χρησιμοποίησε.

Ὁ ἴδιος πατέρας μᾶς συμβουλεύει: «Ἔστω τοίνυν ἡ χρῆσις τῇ χρεῖα σύμμετρος». Τό μέτρο, ἡ ὀλιγάρκεια, ἡ ὀλιγοδεῖα νά εἶναι κριτήριο, στόχος στή ζωή μας καί νά νοηματοδοτεῖ τόν ἀγῶνα διεξόδου μας ἀπ' ὅσα μᾶς ταλανίζουν. Μόνον ἔτσι μπορεῖ νά ἐπιτευχθεῖ ἀναστροφή τῆς κρίσης, μέ τήν ἐπιστροφή στήν παράδοση, στήν πατροπαράδοτη λιτότητα, στό ἀσκητικό ἦθος τῆς Ὁρθοδοξίας.

Κλείνουμε μέ ἓνα παράθεμα ἀπό τίς διδαχές τοῦ Πατροκοσμᾶ: «Νά στοχαζώμεθα... τήν ψυχὴν μας ὅπου εἶνε τιμιωτέρα ἀπό ὅλον τόν κόσμον, νά τρώγουμεν καί νά πίνουμεν τό ἀρκετόν μας, ὁμοίως καί τά ρούχα μας τά ἀρκετά, τόν δέ ἐπίλοιπον καιρόν νά τόν ἐξοδεύουμεν διὰ τήν ψυχὴν μας, νά τήν κάμνωμεν νύμφην τοῦ Χριστοῦ μας... Εἰ δέ καί ζητοῦμεν πῶς νά τρώγουμεν, πῶς νά πίνουμεν, πῶς νά ἀμαρτάνουμεν, πῶς νά στολιζόμεν τοῦτο τό βρώμικο σῶμα, ὅπου αὔριον θά τό φάνε τά σκουλήκια, καί ὄχι διὰ τήν ψυχὴν ὅπου εἶνε ἀθάνατος, τότε δέν πρέπει νά λεγώμεθα ἄνθρωποι, ἀλλά ζῶα. Λοιπόν κάμετε τό σῶμα δοῦλον τῆς ψυχῆς, καί τότε νά λέγεσθε ἄνθρωποι».

Εὐδοξία Αὐγουστίνου

Ἀγαπητοὶ ἀναγνώστες

Ἡ ἡμερομηνία λήξης τῆς συνδρομῆς σας ἀναγράφεται στὸν φάκελο τοῦ περιοδικοῦ, στήν ἐτικέτα μέ τό ὄνομά σας.

Ἡ ἐτήσια συνδρομὴ παραμένει στὰ 10€ καί μπορεῖτε νά τήν ἐξοφλήσετε:

✓ **στό Βιβλιοπωλεῖο «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»,**
Μπακατσέλου 5, Τ.Κ. 546 31,
Θεσσαλονίκη
τηλ. 2310 274518

✓ **στήν Τράπεζα Πειραιῶς,**
Ἄρ. λογαρ.: **6074 010115 324**
Κατά τήν κατάθεση νά ἀναγράφετε τό ὀνοματεπώνυμο
στό ὁποῖο ἀποστέλλεται τό
περιοδικό, καθὼς καί ἓνα τη-
λέφωνο ἐπικοινωνίας.

✓ **μέ ταχυδρομικὴ ἐπιταγή**
Γιὰ ὁποιαδήποτε πληροφορία
ἢ διευκρίνιση μπορεῖτε νά τη-
λεφωνεῖτε στὸν ἀριθμό:
2310 270630.

**Γράφοντας ἓνα νέο
συνδρομητὴ γίνεσθε
συνεργάτες στό ἔργο
τῆς ἱεραποστολῆς.**

Συζητώντας τά γεγονότα...

Ήμέρα αγέννητου παιδιού

Τόν Ιούλιο η Ίερά Σύνοδος της Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὄρισε μέ ἐγκύκλιό της (5721/2012, 9.7.2019) «τὴν Κυριακή μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν ὡς ἡμέρα προστασίας τοῦ αγέννητου παιδιοῦ». Συνέπεσε μάλιστα φέτος μέ τὴν ἡμέρα πού ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ τὴ μνήμη τῶν ἀναιρεθέντων ὑπὸ τοῦ Ἡρώδου Ἀγίων Νηπίων (29 Δεκεμβρίου). Ἰδιαίτερα θετική αἴσθηση δημιούργησε ἐκείνη τὴν ἡμέρα τὸ πρωτοσέλιδο πανελληνίας ἀθλητικῆς ἐφημερίδας, τῆς Sportime, πού ἦταν ἀφιερωμένο στοῦ αγέννητο παιδί. Ὑπῆρξαν βέβαια καὶ πολλοὶ πού ἀντέδρασαν, ὥστόσο ἡ ἐπιτυχία ἦταν ὅτι τὸ θέμα ἀναδείχθηκε στὴν κοινωνία. Σπουδαία εἶναι καὶ ἡ προσπάθεια πού κάνει τὸ κίνημα «Ἀφήστε με νὰ ζήσω», προσπαθώντας νὰ ἀφυπνίσει συνειδήσεις καὶ νὰ εὐαισθητοποιήσει τὴν ἐλληνικὴ κοινωνία. Εὐχόμαστε ὅλες αὐτές οἱ ἀξιέπαινες προσπάθειες νὰ βροῦν μιμητές!

Ὁ Χριστὸς ἐνώνει

Συνάντησαν τὸν Χριστὸ στίς φυλακές Δομοκοῦ καὶ δέχτηκαν τὸ ἅγιο Βάπτισμα δώδεκα βαρυποινίτες κρατούμενοι. Ὁ πνευματικὸς τῶν φυλακῶν π. Σεραφεὶμ Ζαφείρης δέχτηκε τὸ αἶτημα τῶν ἀλλοδαπῶν κυρίως κρατουμένων καὶ τοὺς κατήχησε ἐπὶ ἀρκετὸ διάστημα. Ἔτσι τὴν Κυριακή μετὰ τὰ Φῶτα (12/1/2020) μέσα σὲ ἀτμόσφαιρα χαρᾶς καὶ κατάνυξης ὁ Σεβ. Φθιώτιδος Συμεὼν Βολιώτης τοὺς

βάπτισε στὴν ἴδια κολυμβήθρα, Τούρκους, Ἑλληνες, Κούρδους. Ὅλοι πιά ἀποτελοῦν μέλη τοῦ ἴδιου σώματος, τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστὸς μόνον ἐνώνει τοὺς λαοὺς, γι' αὐτὸ καμία διάσκεψη, κανένας εἰρηνευτικὸς ὁργανισμὸς, ἐφόσον ἀποκλείει τὸν Χριστὸ καὶ ἀδιαφορεῖ γιὰ τὸ Εὐαγγέλιό του, δέν πρόκειται νὰ φέρει τὴν εἰρήνην στὴ γῆ καὶ νὰ ἀδελφώσει τοὺς λαοὺς.

Τὸ κεφάλι ψηλά!

Πολὺς λόγος καὶ μεγάλη κινητικότητα τελευταίως στοὺν διπλωματικὸ χώρο γιὰ νὰ βρεῖ ἡ Ἑλλάδα συμμάχους καὶ ὑπερασπιστὲς τῶν θέσεών της. Ἐξ ἀνατολῶν οἱ μόνιμες ἀπειλές, ἀπὸ βορρᾶ οἱ μόνιμοι παραχαράκτες τῆς ἱστορίας, καὶ τώρα ἀπὸ νότο νεοφανεῖς ἐπίβουλοι, δημιουργοὺν ἔνταση καὶ ἀνησυχίες ὅχι ἀδικοιολόγητες βέβαια. Ἀδικοιολόγητο ὥστόσο εἶναι ὅτι οἱ ἐκάστοτε ἐλληνικὲς κυβερνήσεις δέν διδάσκονται ἀπὸ τὴν ἱστορία. Καὶ ἡ ἱστορία ἔχει ἅπειρες φορές καταδείξει ὅτι οἱ σύμμαχοι στέκουν δίπλα σου μόνον καὶ ὅσο ἔχουν κάποιο συμφέρον. Ἀκόμη κι ἂν ὑπόσχονται πολλὰ, δίνουν ψίχουλα, καὶ αὐτὸ μόνον ὅταν ἔχουν «μυριστεῖ» ὅτι θὰ λάβουν περισσότερα.

Ἀλλά, λένε οἱ εἰδήμονες, γιὰ μία τόσο μικρὴ καὶ οἰκονομικὰ ἐξαρτώμενη χώρα ἡ ἀναζήτησις συμμάχων εἶναι μονόδρομος. Naί, εἶναι μονόδρομος ὅταν ἀρνούμαστε ὡς χώρα, ὡς κυβερνήτες, ὡς πολῖτες νὰ σηκώσουμε τὸ κεφάλι ψηλά!

Συζητώντας τὰ γεγονότα...

Πρός τὰ ἐκεῖ ἀπὸ ὅπου τόσες φορές μᾶς ἔχει προσφερθεῖ ἀπρόσμενα ἢ βοήθεια. Ἀλλά γιὰ νὰ στρέψουμε τὸ βλέμμα μας στὸν παντοδύναμο καὶ πολυέλεο Θεό πρέπει πρῶτα νὰ τὸ καθαρίσουμε μὲ τὸ δάκρυ τῆς μετάνοιας γιὰ ὅσα ἐνάντια στὸν θεῖο νόμο ἔχουμε υἱοθετήσει καὶ νομοθετήσει σ' αὐτὸ τὸ λεγόμενο χριστιανικὸ κράτος (πρβλ. κατάργηση Κυριακῆς, ἐκτρώσεις, μοιχίες, γάμους ὁμοφυλοφίλων κ.ἄ.).

Τὰ παιδιά μας

Εἶναι συγκλονιστικὴ ἡ κραυγὴ ἀγωγίας πού ἀπηύθυναν κρατούμενοι τῶν φυλακῶν Δομοκοῦ στὸν Σεβ. Φθιώτιδος. Ζήτησαν νὰ τὸν δοῦν καὶ νὰ πάρουν τὴν εὐχή του, μετὰ τὴ Βάπτισι τῶν συγκρατουμένων τους, καὶ μὲ ἀγωνία τοῦ ζήτησαν νὰ κάνει κάτι ὥστε τὰ παιδιά τους νὰ μὴ φθάσουν σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο, νὰ μὴ γίνουν τρόφιμοι κάποιας φυλακῆς.

«Κάντε κάτι νὰ μὴν ἔρθουν τὰ παιδιά μας ἐδῶ». Καὶ εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἔχει εὐθύνη γιὰ τὴ νεολαία τῆς πατρίδας μας: νὰ τὴ συνδέσει μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστό ὥστε νὰ τὴν ἀσφαλίσει ἀπὸ τοὺς ἐπιτήδειους, νὰ τῆς δώσει διέξοδο στὰ ἀδιέξοδα, νὰ γεμίσει φῶς καὶ ἐλπίδα τὰ ὄνειρά της. Ἀρκεῖ οἱ γονεῖς, ὅσο εἶναι ἀκόμη καιρός, νὰ ὁδηγήσουν τὰ παιδιά κοντὰ της, στὰ Κατηχητικά, στίς Κατασκηνώσεις της, στίς τόσες πνευματικές εὐκαιρίες πού εἰδικά γι' αὐτὰ λειτουργοῦν σέ κάθε ἐνορία.

Βικιπαίδεια καὶ ἑλληνικὴ ἱστορία

Εἶναι θλιβερά ὅσα διαπιστώνουμε στὴν παγκόσμια ἠλεκτρονικὴ ἐγκυκλοπαίδεια (Βικιπαίδεια), σχετικὰ μὲ τὴν ἱστορία τῆς Ἑλλάδας. Τὰ ἄρθρα εἶναι μεταφράσεις ἀπὸ ξενόγλωσσες πηγές. Ἡ βιβλιογραφία ἐπίσης εἶναι κατὰ βάσιν ξενόγλωσση. Λεῖπουν συστηματικὰ τὰ ὀνόματα μεγάλων ἐλλήνων ἱστορικῶν, ὅπως Παπαρρηγόπουλος καὶ Βακαλόπουλος. Σέ λήμματα ὅπως Μακεδονία, Ἀνατ. Ρωμυλία κτλ. ἡ ἱστορικὴ ἀναφορά ἀρχίζει ἀπὸ τὰ χρόνια τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας. Ἀγνοεῖται παντελῶς ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ ἱστορία. Γιὰ σύγχρονα γεγονότα δέ, οἱ πηγές πού ἀναφέρονται εἶναι ἄρθρα ἀπὸ μονόπλευρα τοποθετημένα μέσα ἐνημέρωσης μὲ ἀνεξακρίβωτες φήμες καὶ ἀμφιλεγόμενες πηγές.

Ἀκόμη καὶ ἡ ἴδια στό λήμμα Βικιπαίδεια ἀναγνωρίζει ὅτι: «Ἐξαιτίας τῆς ἀνοικτῆς φύσης της, ὁ βανδαλισμός καὶ ἡ ἀνακρίβεια εἶναι μόνιμα προβλήματα. Τὸ κύρος τῆς Βικιπαίδειας ὡς πηγῆς ἀναφορᾶς (π.χ. βιβλιογραφία) εἶναι ἀμφισβητούμενο. Ἔχει ἐπικριθεῖ ἐπίσης γιὰ τὴ συστηματικὴ τάση προτίμησης τῆς δημοφιλούς ἀποψῆς παρὰ τῆς ἀξιόπιστης, καθὼς καὶ γιὰ μία σχετικὴ ἑλλειψη ὑπευθυνότητας». Γι' αὐτὸ καλύτερα νὰ συστήνεται ἰδιαίτερα σέ μαθητές καὶ φοιτητές ἡ ἀποφυγὴ τῆς χρήσης της, ἐξαιρέτως ὅταν πρόκειται γιὰ θέματα ἑλληνικῆς ἱστορίας.

